

Lubliniec 2020 +

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata
2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER

Urząd Miejski Lubliniec

Autor opracowania:

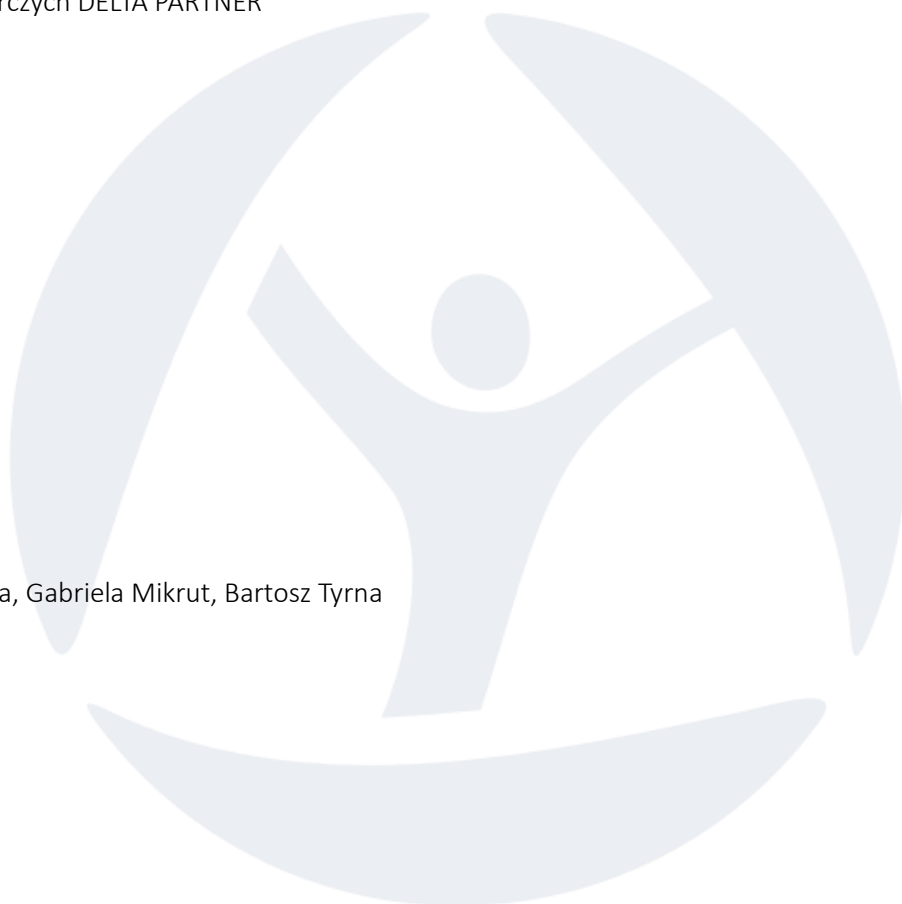
Maciej Majer

„4eco” Projektowanie w Ochronie Środowiska

Zespół Redakcyjny:

Sylwia Kopek, Artur Kubica, Marzena Manowita, Gabriela Mikrut, Bartosz Tyrna

Lubliniec-Cieszyn 2015

Spis treści

Spis treści	3
Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	5
1. Przedmiot i zakres opracowania.....	8
2. Podstawy formalno–prawne opracowania.....	9
3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	12
4. Metody pracy i materiały źródłowe	14
4.1. Wykorzystane materiały źródłowe	14
4.2. Metoda opracowania	15
5. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich powiązań	17
5.1. Opis środowiska przyrodniczego	17
5.1.1. Położenie	17
5.1.2. Geomorfologia	18
5.1.3. Geologia	18
5.1.4. Hydrogeologia	19
5.1.5. Hydrologia.....	21
5.1.6. Gleby.....	24
5.1.7. Klimat	24
5.1.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	24
5.1.9. Formy ochrony przyrody	25
5.2. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych oddziaływaniem	28
5.2.1. Wody powierzchniowe i podziemne	28
5.2.2. Powietrze atmosferyczne	28
5.2.3. Hałas	29
5.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska	31
5.4. Ocena odporności na degradację i zdolności regeneracyjne środowiska.....	32
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Programu	33
7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu.	37
7.1. Misja i wizja rozwoju Lublińca	37
7.2. Struktura koncepcji rozwoju – plany operacyjne.....	39
8. Powiązanie ustaleń Programu z innymi dokumentami	45
8.1. Komplementarność Programu z innymi dokumentami	45
8.2. Ocena zgodności ustaleń zapisów Programu z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska ...	54
9. Skutki braku realizacji ustaleń Programu	58
10. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska	60
10.1. Wpływ na klimat i powietrze atmosferyczne.....	61
10.2. Wody powierzchniowe i podziemne	62
10.3. Krajobraz, powierzchnia ziemi i gleby	63

10.4. Fauna i flora, różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody	64
10.5. Wpływ na klimat akustyczny	66
10.6. Wpływ na zasoby naturalne i zabytki	67
10.7. Wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi	67
11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.	70
12. Oddziaływania transgraniczne	74
13. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu	75
14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji Programu.	77
Spis tabel.....	79
Spis załączników.....	79

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dla dokumentu ramowego – Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. Program rozwoju społeczno-gospodarczego jest podstawowym narzędziem służącym efektywnemu zarządzaniu gminą. Celem działania samorządu na szczeblu lokalnym jest w pierwszej kolejności zaspakajanie potrzeb mieszkańców, a także stymulowanie rozwoju gospodarczego i społecznego gminy.

Założenia rozwojowe Lublińca do roku 2020 koncentrują się na budowaniu spójności społecznej, przestrzennej i gospodarczej. Działania na rzecz podnoszenia jakości życia i kreowanie rozwoju gospodarczego jest warunkiem dla wzmacniania atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentu ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń Programu na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych, a także ich zgodności z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie jest zgodny z art. 51 ust. 2 z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 1235).

Analiza celów ustanowionych w Programie Rozwoju gminy Lubliniec wykazała, że są one komplementarne i realizują cele strategiczne wyznaczone w takich dokumentach jak:

- Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego
- Dokumenty europejskie i krajowe związane z polityką niskoemisyjną
- Polityka Ekologiczna Państwa
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO)
- Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
- Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 „Śląskie 2020”
- Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018
- Strategia Rozwoju Powiatu Lublinieckiego.
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lublinieckiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Lublinieckiego na lata 2004-2015

oraz innych dokumentów strategicznych przyjętych na poziomie lokalnym i regionalnym.

W trakcie analizy uwarunkowań środowiskowych realizacji postanowień Programu Rozwoju gminy Lubliniec, zidentyfikowano podstawowe obszary problemowe:

1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, którego głównymi źródłami są źródła komunalne, tzw. niska emisja oraz źródła liniowe – główne ciągi komunikacyjne.
2. Zagrożenie pogarszania się właściwego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
3. Emisja hałasu, w tym głównie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych.
4. Niedostateczny stopień rozwoju systemu gospodarowania odpadami.

Wskazane problemy środowiskowe na terenie obszaru znajdują częściowe rozwiązanie w ramach zaproponowanych w Programie Rozwoju Gminy Lubliniec zadań do realizacji.

W prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w projektach zadań na następujące elementy: powietrze i klimat, wody, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi i glebę, krajobraz, dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki oraz zdrowie ludzi. Określono oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska. Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było ogólne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Oceny tej dokonano przede wszystkim pod kątem oddziaływania na środowisko w fazie budowy i eksploatacji. Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania związane są głównie z realizacją przedsięwzięć drogowych oraz realizacją zabudowy przemysłowej. Oddziaływania te polegać będą na lokalnym przekształceniu terenu, pogorszeniu jakości powietrza oraz podwyższenie poziomu hałasu.

Gmina Lubliniec znajduje się w znacznej odległości od granicy Państwa. Zakres oddziaływania wszystkich działań określonych w Programie nie obejmuje obszarów sąsiednich państw zarówno na etapie budowy obiektów i modernizacji infrastruktury jak i na etapie eksploatacji obiektów. W związku z powyższym można stwierdzić, że oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

Brak realizacji celów strategicznych spowodowałoby mniejszą skuteczność wykorzystania zasobów finansowych, gospodarczych, przestrzennych związku samorządów oraz mniejszy stopień osiągnięcia zamierzonych celów. Można przyjąć założenie, że bez wdrożonych mechanizmów planowania strategicznego nie byłaby możliwa realizacja podstawowej zasady zrównoważonego rozwoju, która z założenia wymaga podejścia całościowego i długofalowego.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia na obecnym etapie prognozowania. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko.

Z uwagi na ogólny, ramowy charakter Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020

z perspektywą do 2022 r., szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko proponowanych działań nie może podlegać dokładniejszej analizie. Jednakże biorąc pod uwagę stopień szczegółowości analizowanego dokumentu oraz dostępne na tym etapie prognozowania informacje dotyczące warunków realizacji poszczególnych działań można stwierdzić, w oparciu o przeprowadzoną analizę i ocenę wszystkich priorytetów, że ich realizacja w ujęciu ogólnym przyczyni się do poprawy jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zapotrzebowania na nieodnawialne zasoby środowiska.

Kierując się zasadą przezorności, nie można natomiast wykluczyć, że niektóre projekty ze względu na zakres i charakter inwestycji nie będą wykazywały znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. W takim wypadku określenie szczegółowych warunków realizacji przedsięwzięć, zastosowanych metod ograniczania negatywnego oddziaływania, analiza wariantów alternatywnych bądź propozycja działań kompensacyjnych zachodzić będzie na etapie właściwej oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnego przedsięwzięcia lub projektu.

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko (zwana dalej Prognozą OOŚ) dla dokumentu ramowego – Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. (zwana dalej Programem).

Program rozwoju społeczno-gospodarczego jest podstawowym narzędziem służącym efektywnemu zarządzaniu gminą. Celem działania samorządu na szczeblu lokalnym jest w pierwszej kolejności zaspakajanie potrzeb mieszkańców, a także stymulowanie rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. Samorząd gminny posiada narzędzia służące realizacji tych celów – zarówno finansowe jak i instytucjonalne, napotyka też różnorodne bariery i ograniczenia (zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne), które obniżają skuteczność podejmowanych działań. Planowanie strategiczne w wymiarze wieloletnim daje możliwość optymalnego wykorzystania zasobów do realizacji najbardziej potrzebnych z punktu widzenia rozwoju lokalnego zadań.

Założenia rozwojowe Lublińca do roku 2020 koncentrują się na budowaniu spójności społecznej, przestrzennej i gospodarczej. Działania na rzecz podnoszenia jakości życia i kreowanie rozwoju gospodarczego jest warunkiem dla wzmacniania atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej. W tym sensie polityka zrównoważonego rozwoju jest spójna z działaniami stymulującymi lokalny wzrost gospodarczy. Z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta równie istotne jest niwelowanie różnic pomiędzy jego poszczególnymi częściami.

Prognoza oddziaływania na środowisko ma na celu przedstawienie skutków realizacji analizowanego dokumentu na środowisko, w tym także na zdrowie ludzi. Pozwala przede wszystkim na ocenę, czy proponowane do realizacji działania, bądź wskazane kierunki rozwoju uwzględniają we właściwym stopniu kwestie związane z ochroną środowiska. Prognoza analizuje czy istnieją inne, alternatywne do wskazanych, rozwiązania umożliwiające osiągnięcie zamierzonego celu, których negatywny wpływ realizacji byłby mniejszy aniżeli zawartych w prognozowanym dokumencie. W prognozie zawarto również propozycje zastosowania rozwiązań minimalizujących negatywne oddziaływania mogące wystąpić w wyniku realizacji projektów określonych w Programie. Jej częścią niezbędną jest wskazanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko, bądź wskazanie rozwiązań alternatywnych, które umożliwiają osiągnięcie zamierzonych efektów przy jak najmniejszym negatywnym oddziaływaniu na środowisko, w tym na zdrowie ludzi.

2. Podstawy formalno–prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 1235), na organie administracji opracowującym projekt polityki, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu lub innych dokumentów, które wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko i realizacja postanowień tych dokumentów mogących spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko, spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. dokumentu.

W myśl ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego dokumentu o charakterze ramowym, stanowi wyznacza podstawy i ogólne warunki dla realizacji przyszłych przedsięwzięć, tak infrastrukturalnych, jak i o charakterze organizacyjnym i przestrzennym. Analizie i ocenie podlega całość założeń wynikających z Programu. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi zadaniami i celami strategicznymi i metodami ich wdrożenia. Zapisy ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stanowią odzwierciedlenie wdrożenia do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym w dyrektywach Wspólnoty Europejskiej, w tym:

- Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r.

w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Oprócz wymienionej ustawy podstawą opracowania prognozy oddziaływania na środowisko są również inne obowiązujące ustawy i rozporządzenia krajowe, w tym przede wszystkim:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2013 poz. 1232 ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2013 poz. 1235),
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (t. j. Dz.U. 2015 nr 0 poz. 469),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. 2013 poz. 21),
- Ustawa z dnia 23 czerwca 2006 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz.U. 2013 poz. 1399),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. nr 75 poz. 493),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2010 nr 213 poz. 1397 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1800),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014 poz. 112),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów Dz. U. 2003 nr 192, poz. 1883),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1923),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. nr 49, poz. 356),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji, źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 1546).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 nr 16 poz. 87),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. 2010 nr 130 poz. 881),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. 2010 nr 130 poz. 880),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 1479),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz. U. 2002 nr 8, poz. 70).

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji przedsięwzięć, dla których Program wyznacza ramy i kierunki rozwoju, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w Programie rozwiązaniami o charakterze planistycznym i organizacyjnym, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami,
2. informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
6. prognoza określa, analizuje i ocenia,
7. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
8. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
9. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
10. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
11. przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię

ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

12. Ponadto prognoza przedstawia:

13. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

14. biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. Zaproponowano rozwiązania minimalizujące negatywny wpływ ustaleń Programu na środowisko. Określono także możliwości poprawy stanu oraz funkcjonowania systemów przyrodniczych.

4.1. Wykorzystane materiały źródłowe

Literatura:

- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa.
- Materiały kartograficzne:
- mapa topograficzna dla obszaru Gminy Lubliniec,
- mapa zasięgu obszarów ochrony przyrody w skali 1:50 000.

Dokumenty, inne opracowania:

- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007-2013, Warszawa 2007,
- II Polityka ekologiczna Państwa, Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, Warszawa 2003,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,
- Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2013 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2014r.
- Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, Atmoterm 2015r.
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, Atmoterm 2010r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, Atmoterm 2010r.

- Program ochrony środowiska dla Powiatu Lublinieckiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, Atmoterm S.A., 2011r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla Powiatu Lublinieckiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018, Atmoterm S.A., 2011r.
- Strategia rozwoju Miasta Lublińca na lata 2010 – 2020, Inter Projekt, 2010r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii rozwoju Miasta Lublińca na lata 2010 – 2020, Inter Projekt, 2010r.
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Lublińca na lata 2010 – 2015, Inter Projekt, 2010r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Lublińca na lata 2010 – 2015, Inter Projekt, 2010r.
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Lubliniec na lata 2010-2013 z perspektywą do 2018 r., IGO Sp. z o. o., 2010r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko do Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lubliniec na lata 2010-2013 z perspektywą do 2018 r., IGO Sp. z o. o., 2010r.
- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Lubliniec na lata 2010-2013 z perspektywą do 2018 r., IGO Sp. z o. o., 2010r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Lubliniec na lata 2010-2013 z perspektywą do 2018 r., IGO Sp. z o. o., 2010r.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Lubliniec, Nowa Energia Doradcy Energetyczni, 2015r.
- Ocena oddziaływania na środowisko Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Lubliniec, Nowa Energia Doradcy Energetyczni, 2015r.

4.2. Metoda opracowania

Materiały literaturowe, w połączeniu z wizją terenową, pozwoliły na opracowanie charakterystyki stanu funkcjonowania środowiska, występujących zagrożeń i zasobów cennych pod względem wartości przyrodniczych w podziale na poszczególne komponenty.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono głównie przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu

środowiska jako całości. Porównano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście - stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń Programu.

Powyższe materiały, w połączeniu ze szczegółową wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także określić szanse i zagrożenia wynikające z realizacji Programu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego oraz warunków życia mieszkańców i funkcjonowania lokalnych społeczności.

Ocenę i identyfikację znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabeli tzw. macierzy skutków środowiskowych, która jest syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych bądź negatywnych oddziaływań ocenianych zadań na środowisko naturalne.

W toku prac nad sporządzeniem strategicznej prognozy oddziaływania na środowisko posłużono się także ogólnie stosowanymi metodami analiz przestrzennych, w tym metodą nakładkową polegającą na nanoszeniu warstw zasięgów występowania danego zjawiska lub czynnika na podkłady kartograficzne, obrazując w ten sposób zasięg przestrzenny oraz bariery ekotopograficzne danych zjawisk.

Ponadto przy ocenie przewidywanych zmian w środowisku wywołanych realizacją postanowień Programu oparto się o metodę analizy trendu – umożliwiającą ocenę stanu zasobów, ekosystemu, społeczności ludzkiej w danej perspektywie czasowej.

5. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

5.1. Opis środowiska przyrodniczego

5.1.1. Położenie

Gmina Lubliniec położona jest w północnej części województwa śląskiego i jest jedyną gminą miejską powiatu lublinieckiego, a zarazem jego stolicą. Gmina Lubliniec sąsiaduje z trzema gminami wiejskimi powiatu lublinieckiego: od zachodu z gminą Pawonków, od Północy z gminą Kochanowice, natomiast od wschodu z gminą Koszęcin. Od południa Lubliniec graniczy z dwoma gminami wiejskimi powiatu tarnogórskiego – gminą Krupski Młyn oraz gminą Tworóg. Miasto Lubliniec zlokalizowane jest w odległości 65 km od Katowic, 40 km na zachód od Częstochowy i 60 km od Opola oraz 50 km od Gliwic.

Mapa 1. Gmina Lubliniec na tle powiatu lublinieckiego.

Źródło: Program Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

5.1.2. Geomorfologia

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszar gminy znajduje się na styku dwóch prowincji: Wyżyny Polskiej oraz Niżu Środkowoeuropejskiego. Na terenie Równiny Opolskiej rozciągają się lasy południowej części miasta, a na terenie Progu Woźnickiego rozlokowała się zurbanizowana część miasta. Teren całej gminy jest bardzo zróżnicowany pod względem geograficznym. Południowozachodnia część położona jest na rozległym obniżeniu Małej Panwi, które jest oddzielone Garbem Woźnickim, przecinającym miasto Lubliniec z południowego wschodu na północny zachód. Północny wschód stanowi Garb Herbski, natomiast część północna zlokalizowana jest na obniżeniu Liswarty.

Ukształtowanie powierzchni terenu gminy jest zróżnicowane i dość wyraźnie dzieli się na dwie główne jednostki: Równinę Opolską w części centralnej i na południu (las) oraz Próg Woźnicki na północy (zurbanizowana północna część miasta). Pomiędzy nimi rozciąga się równina denudacyjna, na której położona jest centralna część miasta. Równina Opolska stanowi równinę polodowcową, rozciętą w części centralnej przez wąską dolinę Małej Panwi. W ujęciu geomorfologicznym jest to rozległy taras plejstoceni Małej Panwi. Jej powierzchnię urozmaicają liczne formy akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej i eolicznej w postaci ciągów wzgórz i pojedynczych pagórków. Są to m.in. ciągi wydym, które kształtowały się w epoce zlodowacenia północnopolskiego, i już w holocenie. Bezpośrednio doliny Małej Panwi i Leśnicy stanowią tarasy holoceni.

5.1.3. Geologia

Obszar gminy Lubliniec położony jest w obrębie monokliny śląsko-krakowskiej zbudowanej z utworów triasu i jury, która ma w tym rejonie charakter blokowy.

Utwory triasu, występujące na sfałdowanych i pociętych uskoki skałach paleozoicznych, wykształcone są jako osady iłowcowo-piaszczyste facji pstrego piaskowca, margle, dolomity i wapienie facji wapienia muszlowego oraz iłowce i mułowce należące do kajpru i retyku. Osady pstrego piaskowca oraz wapienia muszlowego nie występują na powierzchni, górnotriasowe iłowce z wkładkami wapieni mają niewielkie wychodnie na powierzchni terenu. Utwory górnego triasu występujące w powiecie lublinieckim należą do formacji z Lisowa i formacji z Woźnik. Czerwonowiśniowe iły i iłowce z charakterystycznymi wkładkami tzw. brekcji lisowskiej reprezentują utwory formacji z Lisowa. Omawiane utwory mają miąższość 40÷85 m i odsłaniają się m.in. w Lipiu Śląskim. Utwory formacji z Woźnik to czerwono-brunatne i wiśniowe iły i iłowce, z przeławieniami wapieni, piaskowców i mułowców. Mają one miąższość 50÷100 m i odsłaniają się w okolicach Lublińca, Glinicy, Pawonkowa, Panoszowa i Woźnik. Z iłami wymienionych formacji są związane liczne złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej.

Utwory jury dolnej występują w północnej części powiatu (bezpośrednio pod osadami czwartorzędowymi). Występują także w centralnej i południowo-zachodniej części powiatu lublinieckiego (w postaci izolowanych płatów na osadach triasu górnego). Wschodnie utworów dolnojurajskich na powierzchni terenu znajdują się w rejonie Glinicy, Kochanowic i Panoszowa. Utwory jury dolnej są reprezentowane przez warstwy kaliskie i olewińskie. Warstwy kaliskie są wykształcone jako kompleks ilasto-mułowcowo-piaszczysty o miąższości rzędu kilkunastu metrów. Piaski i żwiry warstw olewińskich występują w formie płatów, budujących niewielkie pagóry mające charakter ostańców (w rejonie Babienicy i Koszęcina). Miąższość warstw olewińskich wynosi od kilku do kilkunastu metrów. Z osadami piaszczysto-żwirowymi dolnej jury są związane liczne złoża kruszywa naturalnego.

Osady czwartorzędu pokrywają większą część obszaru gminy Lubliniec z wyjątkiem terenów, gdzie na powierzchni odsłaniają się iły i wapienie retyku oraz odporniejsze utwory jury dolnej. Utwory czwartorzędowe pochodzą głównie z okresów zlodowaceń południowopolskich, środkowopolskich i północnopolskiego. Miąższość pokrywy czwartorzędowej jest zmienna, wynosi od kilku do kilkunastu metrów w południowej części powiatu, do 50 metrów w kopalnej dolinie Małej Panwi. Iły i mułki zastoiskowe, gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe zlodowaceń południowopolskich występują bezpośrednio na starszym podłożu, wypełniając zagłębienia i dna dolin kopalnych. Największe rozprzestrzenienie mają osady zlodowaceń środkowopolskich, głównie mułki, piaski i żwiry wodnolodowcowe, czołowomorenowe i kemowe. Osady zlodowacenia północnopolskiego są reprezentowane przez piaski ze żwirami, które tworzą tarasy nadzalewowe w dolinach Liswarty i Małej Panwi. Osady holoceniskie to głównie torfy, namuły i piaski humusowe występujące w dnach dolin rzecznych i obniżeniach oraz piaski eoliczne budujące wydmy, licznie występujące na tarasach wyższych Małej Panwi.

5.1.4. Hydrogeologia

Wody podziemne stanowiące główny użytkowy poziom wodonośny występujące na obszarze Gminy Lubliniec związane są z utworami serii węglanowej triasu (GZWP 327) i czwartorzędu (GZWP 328).

GZWP nr 327 Lubliniec-Myszków - posiada wody podziemne w utworach triasu. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami atmosferycznymi na wychodniach oraz wodami czwartorzędowymi piętra wodonośnego w rejonie okien hydrogeologicznych. Zbiornik posiada znaczne zasoby - około 3400 m³/h. Woda ujmowana jest czterema studniami w Lublińcu (od 45,5 do 100 m³/h), oraz Psarach i Woźnikach (180 m³/h).

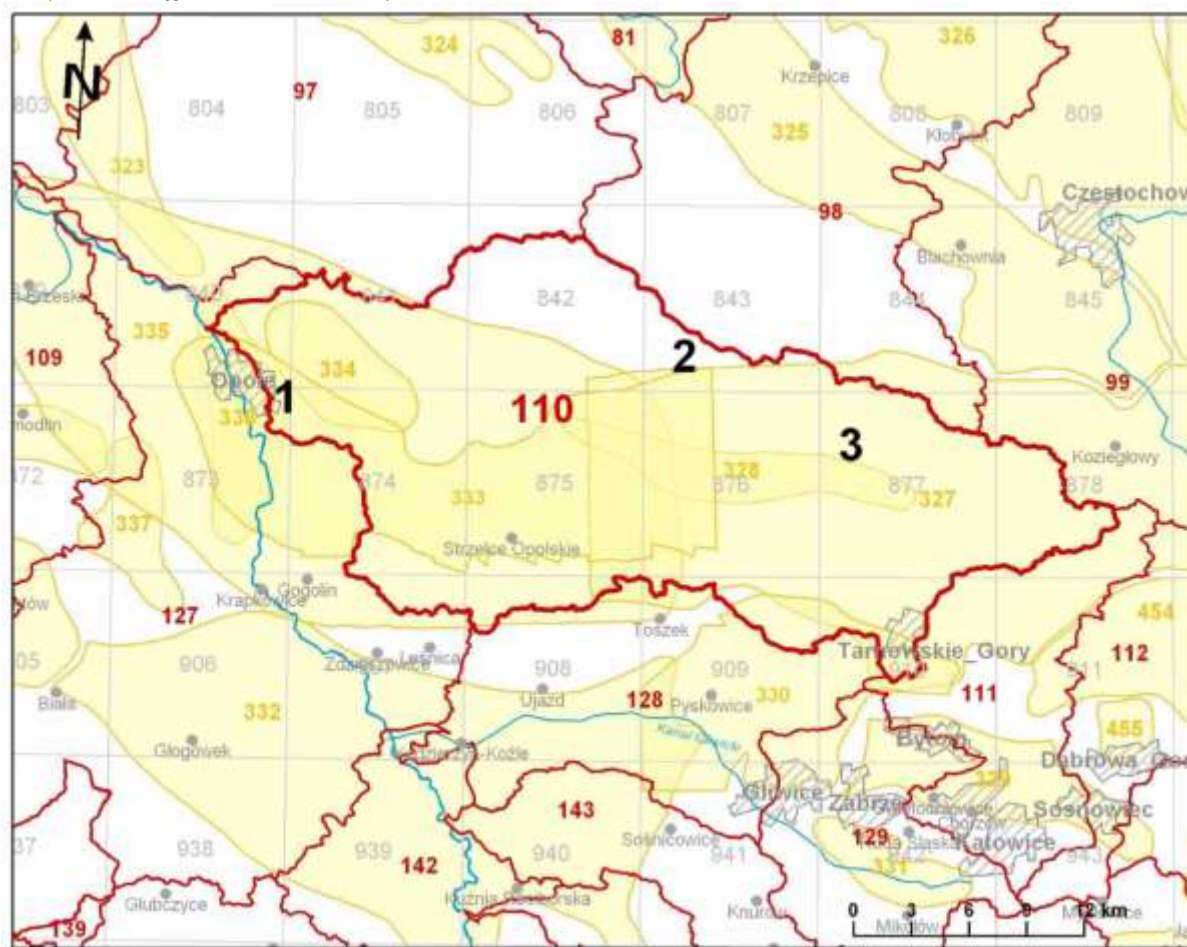
Głębokość zalegania stropu w zbiorniku waha się od 100 do 300 m. Zbiornik GZWP nr 327 jest definiowany jako zbiornik o niskim stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami antropogenicznymi lub geogenicznymi, jednak zanieczyszczone wody powierzchniowe mające kontakt hydrauliczny

z wodami podziemnymi mogą wpłynąć na stopień czystości wód. W południowo-zachodniej części powiatu lublinieckiego ze względu na nieosłonięte wychodnie warstw wodonośnych występuje Obszar Najwyższej Ochrony (ONO), dla którego istnieje potrzeba wyznaczenia stref ochronnych.

Ponadto na terenie gminy Lubliniec zlokalizowany jest GZWP 328. Posiada on wody podziemne czwartorzędowe, które występują w porowatych utworach piaszczystych i żwirowych związanych z systemem kopalnych i współczesnych dolin rzecznych Małej Panwi. Wody niniejszego piętra charakteryzują się średnią jakością wód - II i III ze względu na zanieczyszczenie oraz podwyższoną ilość żelaza nie nadają się one do nadmiernej eksploatacji. Wody zanieczyszczone są głównie przez azotany (173 mg/dm^3). Poziom ten jest zasilany bezpośrednio przez infiltrację wód opadowych, a ich wykorzystanie następuje poprzez nieliczne, płytkie ujęcia. Wydajność w nawierconych studniach wynosi odpowiednio: w Zborowskim – $20,5 \text{ m}^3/\text{h}$, w Kochcicach – $48,2 \text{ m}^3/\text{h}$. Wody te wymagają uzdatniania.

Teren Gminy Lubliniec zlokalizowany jest w obrębie JCWPd o nr 110.

Rysunek 1 Zasięg JCWPd na terenie Gminy Lubliniec

Źródło: www.psh.gov

W czwartorzędzie występują jeden lub dwa poziomy wodonośne, które mogą pozostawać w więzi hydraulicznej z poziomami kredy/triasu. W osadach kredy górnej (w części W) występują dwa poziomy wodonośne (margle turonu, piaskowce cenomanu). W utworach triasu występują dwa poziomy wodonośne, tak w środkowym jak i dolnym triasie. Poziom triasu dolnego może pozostawać w więzi hydraulicznej z poziomem paleozoiku.

W obrębie JCWPd 110 występują warstwy wodonośne:

- Q - wody porowe w utworach piaszczystych i żwirowych
- Cr 1-2 - wody w utworach szczelinowych (węglany turonu) i utworach szczelinowoporowych (piaskowce cenomanu)
- T - wody szczelinowe w utworach węglanowych
- P - wody szczelinowo-porowe w zlepieńcach i piaskowcach
- C - wody szczelinowe w utworach węglanowych lub piaskowcach
- D - wody szczelinowe w utworach węglanowych

Poziomy triasu występują na obszarze całej jednostki. Wody w poziomach permu i karbonu, występujące na głębokościach do czterystu kilkudziesięciu metrów, są wodami słodkimi.

Zarówno ocena stanu ilościowego i jakościowego JCWPd 110 wypada dobrze. Nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla tej jednostki.

Wodonośne utwory czwartorzędowe, występujące na terenie miasta, ze względu na małe wydajności i liczne zanieczyszczenia nie stanowią źródła zaopatrzenia miasta w wodę. Na terenie Gminy występują także wody przypowierzchniowe - w strefach lokalnych obniżień terenowych (podmokłości, zabagnienia, torfowiska) oraz nad podłożem z utworów nieprzepuszczalnych.

5.1.5. Hydrologia

Pod względem hydrograficznym Gmina Lubliniec położona jest w całości w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni rzeki Mała Panew i jej dopływów Lublinicy i Leśnicy. Przez teren Gminy przebiega dział wodny II rzędu pomiędzy dorzeczami Odry i Warty, stąd charakterystyczną cechą jest występowanie licznych obszarów źródłiskowych rzek, stanowiących dopływy niższych rzędów Odry i Warty. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Lubliniec poza wymienionymi powyżej to także mniejsze ciek wodne:

- Potok Kochcicki – Żelazna (jedyny ciek przynależący do dorzecza Warty),
- Dopływ z Dronowiczek, Rokitnica, Dopływ poniżej Stawów przy Rzece, Dopływ od Solarni (lewobrzeżne dopływy Lublinicy),
- Dopływ spod Stawu Posmyk, Wilczarnia, Dopływ spod Leśniczówki Łopian, Dopływ spod Strzebinia (prawobrzeżne dopływy Małej Panwi),
- Jeleniecki Potok (dopływ Leśnicy).

Uzupełnienie systemu hydrograficznego stanowią liczne, małe, krótkie ciek o niewielkim

przepływie i znacznym stopniu zagęszczenia sieci oraz system rowów melioracyjnych. Główne cieki mają charakter nizinny, z deszczowo-snieżnym reżimem zasilania, o znacznych przyborach wody w okresie roztopów wiosennych i małych przyborach w okresie maksimum opadów letnich. System rzeczny uzupełniają lokalne zbiorniki wód powierzchniowych w postaci stawów hodowlanych, kompleks stawów na rzece Lublinica oraz Staw Piegża (Kacze Jezioro), Staw Posmyk i Staw Kokotek II i I w południowej części Gminy.

Tabela 1 Charakterystyka Jednolitych Części wód powierzchniowych na terenie gminy Lubliniec

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)	Status	Cel środowiskowy	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje
PLRW600019118159	Mała Panew od Ligockiego Potoku do Stoły	SO0401	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał wód	zły	niezagrożona	-
PLRW60001711829	Lublinica	SO0403	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał wód	zły	niezagrożona	-
PLRW600017118149	Leśnica	SO0401	Naturalna część wód	Dobry stan wód	zły	niezagrożona	-
PLRW6000171181949	Żelazna	SO0403	Silnie zmieniona część wód	Dobry potencjał wód	zły	niezagrożona	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KZGW

5.1.6. Gleby

W strukturze użytkowania gruntów na terenie Gminy użytki rolne zajmują powierzchnię 1 540 ha co stanowi 17,2 % ogólnej powierzchni Gminy. Większość gleb występujących na terenie Gminy to gleby pseudobielicowe, częściowo brunatne i czarne ziemie, wykształcone na piaskach, piaskowcach i glinach morenowych. Występują także gleby wytworzone na piaskach słabo gliniastych, piaskach gliniastych i na glinach zwałowych. W dolinach rzek występują mady. Najbardziej wartościowe gleby klasy III zlokalizowane w części północno-wschodniej i północno-zachodniej i stanowią 20,4 % użytków rolnych. Natomiast we wschodniej części Gminy znajdują się gleby IV klasy, które stanowią 44 % użytków rolnych. W dzielnicy Kokotek przeważają gleby V i VI klasy.

5.1.7. Klimat

Obszar miasta położony jest w strefie klimatu kontynentalnego. W podziale rolniczo-klimatycznym należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8,0-8,5°C. Najwyższe temperatury występują w lipcu, a najniższe w styczniu. Dominują wiatry zachodnie o średnich prędkościach 3-4 m/s. Wielkość średnich rocznych sum opadów z lat 1961-1990 dla posterunków opadowych IMGW w Lublińcu i w Sierakowie wynosiły dla Lublińca: w roku przeciętnym 647 mm, w roku wilgotnym 961 mm, a w roku suchym 452 mm. Najwyższe opady występowały w miesiącach letnich czerwiec, lipiec i sierpień (ok. 83-88 mm), a najniższe w lutym i w marcu (34-41 mm). Długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 220 dni.

5.1.8. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Miasto Lubliniec wyraziście dzieli się na dwie części, które prezentują sobą zupełnie odmienny charakter: zurbanizowana część północna miasta oraz rozległe tereny leśne południa stanowiące część Lasów Lublinieckich. W strukturze użytkowania zdecydowanie przeważają lasy i grunty leśne, które stanowią aż 71,1% powierzchni miasta. Jest to wartość znacznie wyższa niż średnia województwa wynosząca 31,8%. Na gruntach leśnych zbiorowiska leśne zajmują ok. 97,2%, zaś różnorodne zbiorowiska nieleśne 2,8%. Lasy na terenie gminy zdominowane są przez sosnę, która stanowi 94% drzewostanu. Są to drzewostany na ogół młode, przeciętny wiek to 54 lata.

Zbiorowiskami klimaksowymi dla obszaru miasta Lubliniec są:

- w części północnej grąd lipowo-dębowo-grabowy *Tillio-Carpinetum* w formie wyżynnej,
- w części południowej suboceaniczny śródlądowy bór sosnowy w kompleksie boru świeżego *Leucobryo-Pinetum*.

- w międzyrzeczu Leśnicy i Małej Panwi zespół niżowej dąbrowy acidofilnej typu środkowoeuropejskiego *Calamagrostio-Quercetum petraeae*,
- w dolinach cieków, w szczególności Małej Panwi, Leśnicy i Wilczarni łąg olszowy i jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*.

Występujące w części południowej miasta Lasy Lublinieckie pod względem przyrodniczym przedstawiają niską wartość. Pomimo, iż zajmują one blisko 2/3 powierzchni miasta, to na próżno szukać tu obiektów cennych przyrodniczo. Występujące tu lasy, to intensywnie eksploatowane gospodarcze monokultury sosnowe, które tylko w bardzo daleki sposób nawiązują do będącego tu zbiorowiskiem klimaksowym suboceanicznego boru świeżego. Lasy te są silnie zniekształcone poprzez intensywnie prowadzoną gospodarkę leśną i zaznaczają się w nich wszystkie negatywne cechy: juwenalizacja, monotypizacja, pinetyzacja, fruitecetyzacja i cespityzacja, a także silne przesuszenie gleb na skutek bardzo gęstej sieci melioracyjnej.

Pola uprawne są kolejnym istotnym elementem użytkowania terenu. Towarzyszą im zbiorowiska chwastów. Łąki są charakteru antropogenicznego i występują w postaci: łąk wilgotnych, świeżych, suchych. W sąsiedztwie cieków wodnych i zbiorników wykształciła się roślinność wodna i szuwarowa (zespoły drobnych roślin wolnoptywających, zespół rdestnicy pływającej, zespoły szuwarowe, szuwały potokowe, zespoły wysokich turzyc). W Lublińcu występują także torfowiska niskie i wysokie, niezwykle cenne gatunkowo.

Świat zwierzęcy Lublińca reprezentowany jest przez gatunki typowe dla niżu polskiego i charakterystyczne dla zbiorowisk leśnych i łąkowo-leśnych. Ssaki odnotowane na terenie Lublińca to: jelenie, sarny, dziki, lisy, jenoty, zajęce szaraki, króliki europejskie, wiewiórki, jeże. Ptaki są reprezentowane przez m.in. błotniaka stawowego, bąka, bączka, bielika, bociana białego, białorzytkę, cyraneczkę, cyrankę, czajkę, czyżę, derkacza, dudkę, dzięcioła zielonosiwego, dzięcioła zielonego, dzięcioła średniego, gąsiorka, jastrzębia i wiele innych. Gady reprezentują m.in.: żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, padalec, jaszczurka żyworodna, jaszczurka zwinka. Płazy to m.in.: żaby, ropuchy, traszki.

5.1.9. Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Lubliniec występuje kilka form ochrony przyrody, a ich powierzchnia jest stosunkowo niewielka. W obrębie granic administracyjnych gminy występują użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody, brak jest natomiast innych form ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 ustawy z 2004 r. o ochronie przyrody, w tym także obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000. Wśród form ochrony przyrody na terenie gminy Lubliniec wymienić należy:

Użytek ekologiczny Pięczę - został objęty ochroną na podstawie Rozporządzenia Wojewody Nr 40/04 z 16 lipca 2004 r. (Dz. Urz. Nr 67/04 z 26 lipca 2004 poz.1993), zmieniony rozporządzeniem nr 65/04 z dnia 23 września 2004 r. Użytek ekologiczny ustanowiono dla

ochrony stawu stanowiącego ostoję dla ptaków oraz torfowiska znajdującego się w otoczeniu stawu. Występują tam przybrzeżnie: grążel żółty, rdestnice, oczerety jeziorne, manna mielec, skrzyp bagienny, krwawnica pospolita. Torfowiska wysokie reprezentuje: wełnianka pochwowata, żurawina błotna, rosiczka okrągłolistna, borówka bagienna i bagno zwyczajne. To miejsce żerowisk i lęgówisk wielu gatunków ptaków, w tym orła bielika. Występuje tam: wydra, bobry, ropuchy, żaby, traszki, padalce, zaskrońce, żmije, jaszczurki.

Pomniki przyrody - na terenie miasta Lubliniec ustanowiono dziewięć pomników przyrody:

1. Klon pospolity (*Acer platanoides*). Orzeczenie nr 13/57/55 z 12.12.1953 r. o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Stalinogrodzie (zm. 2/96, poz. 5), Plac Mańki (Rynek),
2. Głaz narzutowy - granit biotytowy. Orzeczenie nr 13b/16/57 z 27.06.1957r. o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Stalinogrodzie (zm. 2/96, poz. 5). Róg ul. Paderewskiego - K. Miarki obok Urzędu Miejskiego,
3. Cis pospolity (*Taxus baccata*). Rozporządzenie nr 1/77 Wojewody Częstochowskiego z dnia 17.06.1977r. (zm. 2/96, poz. 5). Na terenie Zamku Lublinieckiego, ul. Grunwaldzka 40,
4. Buk pospolity (*Fagus silvatica*). Rozporządzenie nr 42/89 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30.12.1989r. - 2/95 zm. 2/96, poz. 5. Przy ul. Sobieskiego 7 obok budynku Sądu,
5. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Rozporządzenie nr 3/77 Wojewody Częstochowskiego z dnia 17.06.1977r. (zm. 2/96, poz. 5). Plac H. Sienkiewicza 524,
6. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Rozporządzenie nr 3/77 Wojewody Częstochowskiego z dnia 17.06.1977r. (zm. 2/96, poz. 5). Przy leśniczówce Park Leśny,
7. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Rozporządzenie nr 6/91 Wojewody Częstochowskiego z dnia 4.02.1991r. (zm. 2/96, poz. 5). Na terenie Szpitala Neuropsychiatrycznego,
8. Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*). Rozporządzenie nr 6/91 Wojewody Częstochowskiego z dnia 4.02.1991r. (zm. 2/96, poz. 5). Ul. Sokoła 6 na terenie szkoły podstawowej,
9. Grupa drzew żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*). Rozporządzenie nr 6/91 Wojewody Częstochowskiego z dnia 4.02.1991r. (zm. 2/96, poz. 5). Na terenie byłego cmentarza żydowskiego.

Ponadto wytypowano inne tereny cenne przyrodniczo, proponowane do objęcia ochroną:

- Górka Kochcicka, jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- Łąki w Droniowiczkach, jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- Zespół stawów Kokotek, jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- Zespół stawów Wymyślacz-Zagłówek wraz z otoczeniem, jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy,
- Torfowisko „Leśne”, jako użytek ekologiczny,
- Torfowisko „Wypalanki”, jako użytek ekologiczny,

– Dolina Małej Panwi, jako obszar chronionego krajobrazu.

Wszystkie wskazane wyżej tereny wypełniają ustawowe definicje form ochrony przyrody. Wskazane tereny stanowią najcenniejsze siedliska przyrodnicze miasta i powinny być chronione, co najmniej poprzez ograniczenie zmian przeznaczenia w planach miejscowych pod cele urbanizacji.

Na terenie miasta i w jego otoczeniu znajdują się węzły i korytarze ekologiczne. Głównym ciągiem ekologicznym biegnącym środkiem miasta jest dolina Lublinicy wraz z Potokiem Steblowskim, rozciągająca się od granicy lasów Kochanowickich, otuliny parku krajobrazowego Górnej Liswarty, poprzez tereny silnie zurbanizowane, aż do zespołu stawów na zachodnim krańcu miasta. Rozciąga się wśród kompleksów leśnych w południowej części miasta i dalej łąkami śródleśnymi wzdłuż dopływów Leśnicy i Małej Panwi obejmując trzy kolejne doliny o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych ze stawami Kokotek I i Kokotek II oraz stawem Posmyk. Zagospodarowanie tych terenów wymaga szczegółowych ustaleń planu miejscowego w zakresie ograniczeń w zainwestowaniu terenu i maksymalnej ochrony istniejącego systemu przyrodniczego. Szczególnie atrakcyjna jest dolina Leśnicy, która tworzy malownicze meandry i przecinana jest lasami o strukturze łąkowej, wzdłuż której powstało szereg zespołów zabudowy letniskowej.

Dolina rzeki Mała Panew jest w skali miasta i regionu miejscem o unikatowych wartościach krajobrazowych i przyrodniczych z zachowanym naturalnym korytem i otoczeniem rzeki, która płynąc w głębokiej dolinie tworzy piękne meandry, terasy zalewowe i starorzecza. Tereny o dużych wartościach przyrodniczych występują ponadto w rejonie Stawu Piegża (Kacze Jezioro), który jest objęty ochroną prawną jako użytek ekologiczny, Uroczyska Loski z rejonem określonym jako „Bagno” oraz lasów bagiennych w rejonie stawów w Wymyślaczu. Walory przyrodniczo-krajobrazowe zaznaczają się także na wschodnich i północnych obrzeżach miasta ze względu na strukturę przyrodniczą naprzemiennego ułożenia pól, łąk i zadrzewień.

Zagrożeniem dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych są tzw. bariery ekologiczne, czyli struktury antropogeniczne oddzielające i przecinające poszczególne jednostki przestrzenne krajobrazu. Najistotniejszymi barierami ekologicznymi na terenie miasta są drogi kołowe, napowietrzne linie energetyczne, linia kolejowa oraz obszary zabudowane. Bariery te przyczyniają się do niekorzystnej dla środowiska fragmentacji przestrzeni przyrodniczej.

5.2. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

5.2.1. Wody powierzchniowe i podziemne

Rzeka Mała Panew, jej dopływ Lublinica i Potok Steblowski mają wody pozaklasowe. Jedynie górny bieg Lublinicy i rzeka Leśnica mają w części wody II kl. czystości. Zagrożenie dla w/w wód stanowi odprowadzanie z istniejącej jeszcze części kanalizacji ogólnospławnej lokalnych osadników i nie w pełni sprawnych oczyszczalni zakładowych, a także zabudowa letniskowa wzdłuż rzeki Leśnicy. W związku z likwidacją zakładów celulozowo - papierniczych i budowie miejskiej oczyszczalni ścieków w Kaletach znacznej poprawie uległ stan czystości wód Małej Panwi.

Podstawowym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych na terenie powiatu lublinieckiego są ścieki komunalne. Część mieszkańców powiatu nie jest podłączona do sieci kanalizacji sanitarnej, jednak prowadzone są inwestycje ukierunkowane na jej rozwój.

Badania stanu zanieczyszczenia rzek przepływających przez powiat lubliniecki prowadzone są w ramach monitoringu wykonywanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

W ostatnich latach obserwuje się jednak znaczną poprawę jakości wód powierzchniowych. Poniżej zestawiono wyniki analiz jakości wód powierzchniowych na terenie gminy Lubliniec.

Tabela 2 Wyniki pomiarów jakości JCWP na terenie Gminy Lubliniec w 2013r.

Stan/potencjał ekologiczny			Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan ogólny JCWP
Wskaźniki biologiczne	Wskaźniki hydromorfologiczne	Wskaźniki fizykochemiczne			
JCWP Mała Panew – powyżej ujścia Soły (k. Potępy)					
I	II	I	-	Dobry	-
JCWP Leśnica – ujście do Małej Panwi (Kokotki)					
I	I	I	-	B. dobry	-

Źródło: WIOŚ Białystok

5.2.2. Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenia powietrza na terenie Lublińca pochodzą z trzech podstawowych źródeł:

1. Niska emisja – jest to emisja szkodliwych substancji oraz pyłów powstających w procesach spalania w gospodarstwach domowych, obiektach handlu, usług, użyteczności publicznej oraz produkcyjnych. Zdecydowaną rolę odgrywa tutaj zarówno spalany surowiec (w przypadku Lublińca jest to najczęściej węgiel kamienny), jak również stan techniczny urządzeń grzewczych. Dodatkowym problemem jest spalanie odpadów powstających w gospodarstwach domowych, przy czym trudno jest jednoznacznie

określić jak wielka jest skala tego problemu. Spalanie odpadów komunalnych powoduje, dodatkowo emisję szczególnie szkodliwych dla ludzi związków chemicznych, takich jak dioksyny, czy furany.

2. Emisja z zakładów przemysłowych – na terenie miasta funkcjonuje kilka zakładów przemysłowych, które poprzez swoją działalność wprowadzają nadmierne ilości pyłów i gazów do środowiska. Do największych zaliczyć należy: ciepłownię U&R Calor Sp. z o.o., ciepłownię ECO S.A., Hoger Sp. z o.o., Lentex S.A., Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o., i inne. Zakłady te emitują zanieczyszczenia bardzo zróżnicowane, uzależnione od profilu działalności i produkcji.
3. Emisja komunikacyjna – emisja ta ma dość duże znaczenie ze względu na to, że miasto pełni rolę ważnego regionalnego węzła komunikacyjnego. Krzyżowanie się wielu dróg krajowej, wojewódzkich oraz lokalnych powoduje, iż emisja spalin na tym terenie jest bardzo duża.

Powyższe czynniki pogorszą jakość powietrza atmosferycznego, co ma negatywny wpływ na życie i zdrowie mieszkańców. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że znaczne zalesienie powierzchni miasta częściowo ogranicza uciążliwość zanieczyszczeń powietrza.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim dokonanej w 2009 roku, wyznaczono strefy, które zostały zakwalifikowane jako strefy C, a tym samym zostały zobligowane do opracowania Programu ochrony powietrza (POP). Do stref tych została zaliczona strefa częstochowsko-lubliniecka, gdzie należało opracować Program ochrony powietrza ze względu na: przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM₁₀ w roku kalendarzowym, przekroczenie dopuszczalnej częstości przekroczeń dopuszczalnego poziomu 24-godz. pyłu PM₁₀, przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w roku kalendarzowym. Dla benzo(a)pirenu program ochrony powietrza został opracowany w 2010 roku i przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 16 czerwca 2010 roku nr III/52/15/2010.

Zgodnie wynikami badań jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu lublinieckiego w 2013r., na terenie miasta Lublińca występują problemy związane z przekroczeniem stężeń lub przekroczenia dopuszczalnej wielkości stężeń 24-godz. w zakresie pyłu zawieszonego (PM_{2,5} i PM₁₀) oraz ozonu. Stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń wielkości stężeń 24-godz. pyłu zawieszonego (powyżej 35 w ciągu roku).

5.2.3. Hałas

Hałas jest zjawiskiem szkodliwym dla zdrowia, uciążliwym i powodującym dyskomfort. Charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania jednakże głównym źródłem hałasu (ponad 80%) jest to hałas pochodzący z dróg publicznych. Hałas o ponadnormatywnym poziomie obejmuje około 13 mln osób, czyli ok. 35% ogółu mieszkańców

kraju. Wpływ hałasu na człowieka jest często bagatelizowany, ponieważ skutki jego oddziaływania nie są dostrzegalne natychmiast, jednak z roku na rok coraz większa liczba ludzi uskarża się na uciążliwości związane z hałasem, zwłaszcza komunikacyjnym. Jego szkodliwy wpływ na zdrowie związany jest między innymi z częściową lub pełną utratą słuchu, zwiększonym zagrożeniem chorobą nadciśnieniową, zaburzeniami nerwowymi oraz snu, zaburzeniami przemiany materii, utrudnionym wypoczynkiem. Obciążenie hałasem jest zróżnicowane w skali województwa. Najbardziej narażeni na jego działanie są mieszkańcy dużych miast.

Powiat lubliniecki nie jest obszarem uprzemysłowionym w dużym stopniu, wobec tego względy przemysłowe nie mają większego wpływu na natężenie hałasu w środowisku. Zasadniczymi źródłami hałasu jest ruch drogowy oraz kolejowy.

Hałas drogowy

Powiat lubliniecki jest ważnym węzłem drogowym, przez który przechodzą drogi krajowe (nr 46 Częstochowa - Lubliniec - Opole, droga krajowa nr 43 Katowice - Lubliniec - Olesno - Poznań) i drogi wojewódzkie (nr 906 Lubliniec - Piasek - Myszków) oraz lokalne. Z tego względu, w okolicach dróg powstaje tzw. Hałas komunikacyjny o charakterze liniowym. Na natężenie tego rodzaju hałasu wpływ mają bezpośrednio: ilość przejeżdżających samochodów, stan techniczny pojazdów, rodzaj spalanej paliwa, stan nawierzchni dróg, umiejętności ekologicznego prowadzenia pojazdów. Na bieżąco realizowane są inwestycje, które w znaczny sposób umożliwiają ograniczenie negatywnego wpływu hałasu komunikacyjnego na jakość środowiska. Do kluczowych inwestycji należy zrealizowana już Trasa Śródmiejska oraz Północna Obwodnica Lublińca, która całkowicie wyprowadziła ruch tranzytowy z miasta.

Zgodnie z dokumentem „Stan Środowiska w województwie śląskim w 2007r.” teren całego powiatu lublinieckiego nie został objęty badaniem natężenia hałasu, punkty pomiarowe w ramach monitoringu drogowego ustawiono w dwóch miejscach na terenie miasta Lubliniec. Teren badań obejmował obszar pierwszej linii zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie pasa drogowego Drogi Krajowej Nr 46. Rejon ul. Lisowieckiej, droga krajowa Nr 46 (odcinek od ul. Św. Anny do ul. Zachodniej, 1600m)- PR1. oraz drugi rejon ul. Paderewskiego (na odcinku od ul. Plebiscytowej do ul. Częstochowskiej, 750m)- PR2.

Wyniki prowadzonych pomiarów na tych terenach wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu dla pory dziennej w granicach 9.4-13.5 dB oraz w porze nocnej 10.9-14.3 dB.

Hałas kolejowy

Hałas kolejowy związany jest z eksploatacją linii kolejowych. W powiecie lublinieckim główny węzeł kolejowy znajduje się w stolicy powiatu - w mieście Lubliniec. Krzyżują się tutaj linie kolejowe prowadzące z Częstochowy do Opola oraz z Katowic do Poznania. Stanowią liniowe źródło uciążliwości hałasem. Ponadto na terenie powiatu lublinieckiego przebiegają następujące linie kolejowe:

- Linia kolejowa (węglowa) Śląsk-Gdańsk,
- Częstochowa - Lubliniec (gmina Herby);
- Linie kolejowe Katowice – Lubliniec - Kluczbork,
- Siemkowice – Kalety - Gdynia (gmina Koszęcin, Lubliniec, Kochanowice);
- Częstochowa - Opole (gmina Kochanowice);
- Jednotorowa linia kolejowa Lubliniec - Fosowskie (Pawonków).

5.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska

W przeprowadzonej na potrzeby Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014 analizie SWOT, do mocnych stron Gminy Lubliniec zaliczono m.in.:

Korzystne położenie geograficzne: bliskość głównych ośrodków gospodarczych konurbacji śląskiej oraz kluczowych szlaków komunikacyjnych w skali krajowej

Relatywnie wysoka jakość środowiska naturalnego, unikalne w skali regionalnej enklawy zieleni – duży kompleks leśny Lasów Lublinieckich. Walory przyrodnicze umożliwiające rozwój przemysłów czasu wolnego – istnienie rozbudowanego systemu ścieżek i tras rowerowych

Z kolei wśród słabych stron Gminy Lubliniec w zakresie uwarunkowań przyrodniczych wymieniono się m.in.:

- Niewydolny system komunikacyjny Lublińca, niezadowalający poziom wewnętrznej dostępności komunikacyjnej związany z funkcjonowaniem transportu publicznego
- Niezaspokojone potrzeby mieszkańców w zakresie tworzenia nowych i modernizacji istniejących stref wypoczynku i rekreacji
- Wysoka energochłonność obiektów mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej
- Wysoka emisyjność lokalnej gospodarki – konieczność ograniczenia antropopresji na środowisko naturalne
- Niedostateczny rozwój bazy turystycznej oraz infrastruktury okółoturystycznej

Zawarta w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lubliniec analiza kluczowych czynników wpływających na strukturę przestrzenną i funkcjonalną miasta wymienia takie czynniki lokalizacyjne i przyrodnicze wpływające na uwarunkowania rozwojowe Gminy Lubliniec, w tym takie czynniki jak:

- Lubliniec to obszar o bardzo wysokiej lesistości – ponad 69% powierzchni miasta jest użytkowane jako lasy.
- Lubliniec dysponuje zagospodarowanymi terenami o rozwiniętych funkcjach przemysłowo – usługowych, gdzie zatrudnienie znajduje ok. 13 000 osób, głównie w sektorze przemysłowym, budownictwie i branżach usług nierynkowych.
- Dzięki swojemu położeniu geograficznemu Lubliniec stanowi węzeł komunikacji kolejowej i drogowej.

- Lubliniec pełni rolę ośrodka obsługi przyległych terenów rolnych (blisko 20% powierzchni).
- Lubliniec posiada tereny o funkcjach rekreacyjno-wypoczynkowych opartych o kompleksy leśne w rejonie Posmyk – Kokotek oraz parku leśnym w Lublińcu.

Ocena stanu zachowania funkcjonalności ekosystemów przyrodniczych wypada pomyślnie. Znaczna część powierzchni obszaru (ok. 70%) to obszary zalesione. Jednakże występujące w części południowej miasta Lasy Lublinieckie pod względem przyrodniczym przedstawiają niską wartość. Są to zbiorowiska intensywnie eksploatowane gospodarczo - monokultury sosnowe. Z tego też powodu tylko nieznaczna powierzchnia tych obszarów została objęta formami ochrony przyrody.

5.4. Ocena odporności na degradację i zdolności regeneracyjne środowiska

Odporność środowiska na degradację wiąże się z nasileniem i czasem antropopresji, a także ze stanem i jakością komponentów środowiska występujących na analizowanym obszarze. Dotyczy to przede wszystkim jakości gleb, wód gruntowych i podziemnych, powietrza, warunków klimatycznych i ilości opadów atmosferycznych oraz prędkości i kierunków wiatrów. Najwrażliwszymi elementami ekosystemu są te, dla których stan zanieczyszczenia lub pojemność środowiskowa przekraczają wartości dopuszczalne lub są bliskie wyczerpania. W kontekście analizy aktualnego stanu środowiska naturalnego oraz zanieczyszczenia poszczególnych komponentów należy zwrócić szczególną uwagę na takie aspekty jak:

1. zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, w tym głównie przez źródła komunalne i transport tzw. niska emisja pyłu PM₁₀ i PM_{2,5};
2. możliwość zanieczyszczenia wód powierzchniowych (w zlewni rzeki Mała Panew) poprzez zrzuty ścieków socjalno-bytowych, komunalnych oraz wód opadowych z obszarów utwardzonych (głównie dróg), a także spływów wód opadowych z pól uprawnych (zawierających biogeny i środki ochrony roślin);
3. braki w systemie gospodarowania odpadami, w tym głównie w zakresie odpadów niebezpiecznych zawierających azbest;
4. nadmierna emisja hałasu, w tym hałasu komunikacyjnego w rejonie głównych dróg i linii kolejowych.

Te obszary wymagają pilnych działań w celu zmniejszenia presji oraz doprowadzenia do właściwego stanu funkcjonalnego. Ze względu na to, że większa część planowanych działań i inwestycji opisanych w Programie dotyczy obszaru przekształconych (zabudowa miejska i wiejska) lub jest ograniczona do istniejącej infrastruktury, należy ocenić odporność poszczególnych elementów środowiska występujących w zasięgu oddziaływania tych działań jako wysoką.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska w obrębie granic administracyjnych gminy Lubliniec, wymienić należy m. in.:

1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, którego głównymi źródłami są źródła komunalne, tzw. niska emisja oraz źródła liniowe – główne ciągi komunikacyjne.
2. Zagrożenie pogarszania się właściwego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
3. Emisja hałasu, w tym głównie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych.
4. Niedostateczny stopień rozwoju systemu gospodarowania odpadami.

Ad 1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

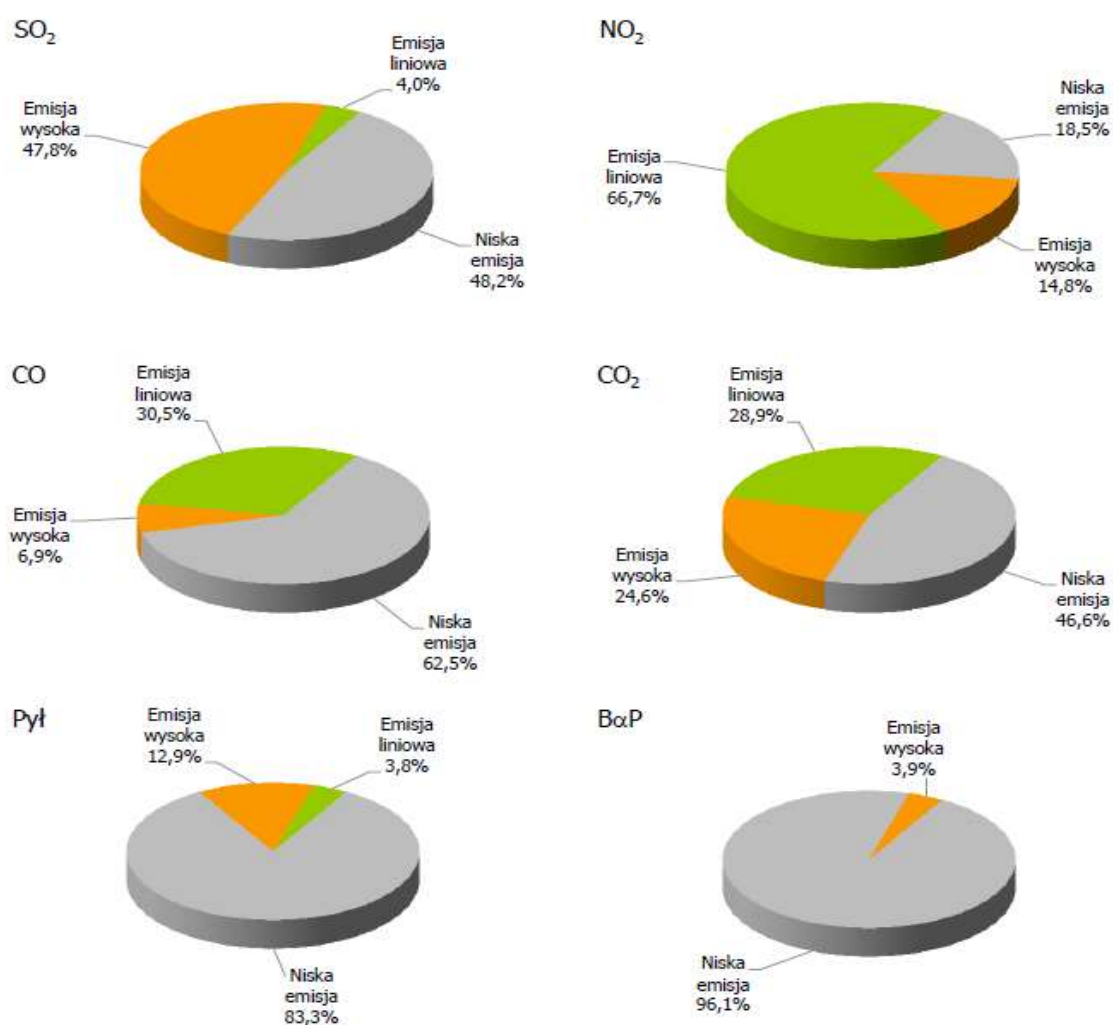
Powietrze jest tym komponentem środowiska, do którego emitowana jest większość zanieczyszczeń powstających na powierzchni ziemi, zarówno w rezultacie procesów naturalnych, jak i działalności człowieka. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Lubliniec są:

- Niska emisja – jest to emisja szkodliwych substancji oraz pyłów powstających w procesach spalania w gospodarstwach domowych, obiektach handlu, usług, użyteczności publicznej oraz produkcyjnych. Zdecydowaną rolę odgrywa tutaj zarówno spalany surowiec (w przypadku Lublińca jest to najczęściej węgiel kamienny), jak również stan techniczny urządzeń grzewczych. Dodatkowym problemem jest spalanie odpadów powstających w gospodarstwach domowych, przy czym trudno jest jednoznacznie określić jak wielka jest skala tego problemu. Spalanie odpadów komunalnych powoduje, dodatkowo emisję szczególnie szkodliwych dla ludzi związków chemicznych, takich jak dioksyny, czy furany.
- Emisja z zakładów przemysłowych – na terenie miasta funkcjonuje kilka zakładów przemysłowych, które poprzez swoją działalność wprowadzają nadmierne ilości pyłów i gazów do środowiska. Do największych zaliczyć należy: ciepłownię U&R Calor Sp. z o.o., ciepłownię ECO S.A., Hoger Sp. z o.o., Lentex S.A., Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Sp. z o.o., i inne. Zakłady te emitują zanieczyszczenia bardzo zróżnicowane, uzależnione od profilu działalności i produkcji.
- Emisja komunikacyjna – emisja ta ma dość duże znaczenie ze względu na to, że miasto pełni rolę ważnego regionalnego węzła komunikacyjnego. Krzyżowanie się wielu dróg krajowej, wojewódzkich oraz lokalnych powoduje, iż emisja spalin na tym terenie jest bardzo duża.

Powyższe czynniki pogorszą jakość powietrza atmosferycznego, co ma negatywny wpływ na życie i zdrowie mieszkańców. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że znaczne zalesienie powierzchni miasta częściowo ogranicza uciążliwość zanieczyszczeń powietrza.

Na terenie miasta Lublinia występują problemy związane z przekroczeniem stężeń lub przekroczenia dopuszczalnej wielkości stężeń 24-godz. w zakresie pyłu zawieszonego (PM_{2,5} i PM₁₀) oraz ozonu. Stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń wielkości stężeń 24-godz. pyłu zawieszonego (powyżej 35 w ciągu roku). Poniżej przedstawiono udziały poszczególnych rodzajów źródeł w ogólnym bilansie zanieczyszczeń z podziałem na poszczególne zanieczyszczenia.

Rysunek 2 Udział poszczególnych rodzajów źródeł w całkowitym bilansie emisji na terenie gminy Lubliniec

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lubliniec

Tak duży udział emisji ze źródeł rozproszonych emitujących zanieczyszczenia w wyniku bezpośredniego spalania paliw na cele grzewcze i socjalno-bytowe w mieszkalnictwie oraz w sektorach handlowo-usługowym nie powinien być wielkim zaskoczeniem.

Rodzaj i ilość stosowanych paliw, stan techniczny instalacji grzewczych oraz, co zrozumiałe, brak

układów oczyszczania spalin, składają się w sumie na wspomniany efekt. Należy także pamiętać, że decydujący wpływ na wielkość emisji zastępczej ma ilość emitowanego do atmosfery benzo(a)pirenu, którego wskaźnik toksyczności jest kilka tysięcy razy większy od wskaźnika dla dwutlenku siarki.

Wynika stąd, że wszelkie działania zmierzające do poprawy jakości powietrza w mieście powinny w pierwszej kolejności dotyczyć kontynuacji przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji. W celu zmniejszenia emisji na terenie miasta Lublinca ważne są działania polegające na dopłatach do wymiany źródeł ciepła na proekologiczne oraz termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Ad 2. Zagrożenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych

Wśród zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych pojawiają się zanieczyszczenia wnoszone ze źródeł punktowych, zarówno komunalnych jak i przemysłowych, a także zanieczyszczenia ze źródeł obszarowych. Źródła zanieczyszczeń stanowią głównie ścieki zarówno komunalne, jak i przemysłowe, wprowadzanie wód z terenów nieobjętych kanalizacją, oraz zanieczyszczenia wymywane z terenów zabudowanych, łąk, pastwisk i pól uprawnych przez wody opadowe. Zanieczyszczenia wynoszone ze źródeł obszarowych jak i punktowych mogą wpływać na obniżenie jakości wód.

Stopień zanieczyszczenia głównych zbiorników wód powierzchniowych w obrębie obszaru jest wysoki – rzeka Mała Panew, jej dopływ Lublinica i Potok Steblowski mają wody pozaklasowe. Jedynie górny bieg Lublinicy i rzeka Leśnica mają w części wody II kl. czystości. Zagrożenie dla w/w wód stanowi odprowadzanie z nieoczyszczonych ścieków bytowych, w tym szczególnie na obszarach nie objętych kanalizacją ogólnospławną i sanitarną. Dlatego konieczne są dalsze działania zmierzające do poprawy stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Ad 3. Emisja hałasu, w tym głównie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych

Hałas przemysłowy – na klimat akustyczny obszaru wpływają wszelkie źródła hałasu znajdujące się na terenie zakładów przemysłowych, zarówno na otwartej przestrzeni (punktowe źródła hałasu), jak i w budynkach (wtórne źródła hałasu). Hałas przemysłowy w obrębie gminy Lubliniec stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występuje głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowymi.

Hałas komunikacyjny – do najważniejszych czynników mających wpływ na klimat akustyczny w obrębie obszaru opracowania zaliczyć należy komunikację drogową, a szczególnie udział w niej samochodów ciężkich oraz w mniejszym stopniu hałas przemysłowy. Przeprowadzone badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego wykazały iż przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu zarówno w porze dziennej jak i nocnej dotyczą głównie obszarów miejskich (miasto Lubliniec).

Głównym źródłem hałasu w mieście jest komunikacja, linie kolejowe, a przede wszystkim drogi tranzytowe. Odcinkami najbardziej newralgicznymi z uwagi na ruch i sposób zabudowy są ulice

Mickiewicza, Piłsudskiego, Kilińskiego i Powstańców, gdzie dopuszczalny poziom hałasu jest przekroczony o 4-13 dB w dzień i 14-22 dB w nocy. Okresowe, lokalne źródła hałasu stanowią bazy transportowe, hurtownie i bazy budowlane, jeśli są zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej. Rosnąca liczba środków komunikacji na drogach bez wątpienia spowoduje pogorszenie klimatu akustycznego wzdłuż istotnych szlaków komunikacyjnych.

Główne zagrożenia dla klimatu akustycznego stanowią:

- wysoki poziom ogólnego ruchu pojazdów,
- zły stan nawierzchni dróg publicznych.

Dlatego też niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do zminimalizowania oddziaływania hałasu. Wśród działań na rzecz poprawy klimatu akustycznego można wymienić:

- zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego głównych dróg na terenie obszaru, poprawę płynności ruchu,
- przeniesienie działalności produkcyjnej i usługowej poza obszary mieszkaniowe, wyznaczenie stref przemysłowych,
- w ostateczności - budowa ekranów akustycznych.

Ad 4. Niedostateczny stopień rozwoju systemu gospodarki odpadami

Wciąż aktualnym zagrożeniem dla obszaru Gminy Lubliniec jest występowanie dużej ilości rozproszonych miejsc występowania odpadów niebezpiecznych, w tym głównie odpadów zawierających azbest. Istotnym zadaniem jest zatem dalsza realizacja inwestycji wynikających z Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Lubliniec na lata 2011– 2032.

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu Proгноza oddziaływania na środowisko zapisów Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

7.1. Misja i wizja rozwoju Lublińca

Założenia rozwojowe Lublińca do roku 2020 koncentrują się na budowaniu spójności społecznej, przestrzennej i gospodarczej. Działania na rzecz podnoszenia jakości życia i kreowanie rozwoju gospodarczego jest warunkiem dla wzmacniania atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej. W tym sensie polityka zrównoważonego rozwoju jest spójna z działaniami stymulującymi lokalny wzrost gospodarczy. Z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego Miasta również istotne jest niwelowanie różnic pomiędzy jego poszczególnymi częściami. Misja Gminy Lubliniec została sformułowana następująco:

Lubliniec miastem przyjaznym dla mieszkańców, podnoszącym ich jakość życia dzięki
zrównoważonym przestrzennie inwestycjom infrastrukturalnym i przedsięwzięciom w obszarze
społecznym, wykorzystującym swój potencjał dla kreowania lokalnej gospodarki.

Misja określa kluczowe, strategiczne założenia rozwojowe Gminy Lubliniec, wyznaczając tym samym kluczowe obszary, w jakich koncentrować ma się interwencja lokalnego samorządu w okresie do roku 2020. Kompleksowe podejście zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju pozwala realizować zadania najbliższe mieszkańcom – oni stanowią podstawowy lokalny kapitał oraz budują wizerunek Gminy.

Jakość życia mieszkańców Gminy Lubliniec to podstawowa wartość, wokół której z konieczności koncentruje się aktywność lokalnego samorządu. Dostępność i nowoczesność usług społecznych wpływa na atrakcyjność osiedleńczą i pozwala zachęcać młodych ludzi do pozostania w mieście. Dbłość o poziom życia społecznego oznacza tworzenie szans i pól działania dla aktywnych mieszkańców, a także dbłość i troskę o najsłabszych – zagrożonych wykluczeniem. W tej ostatniej dziedzinie ważne jest łączenie sił organizacji społecznych (często nieformalnych) oraz instytucji, a w pierwszej kolejności samorządu lokalnego.

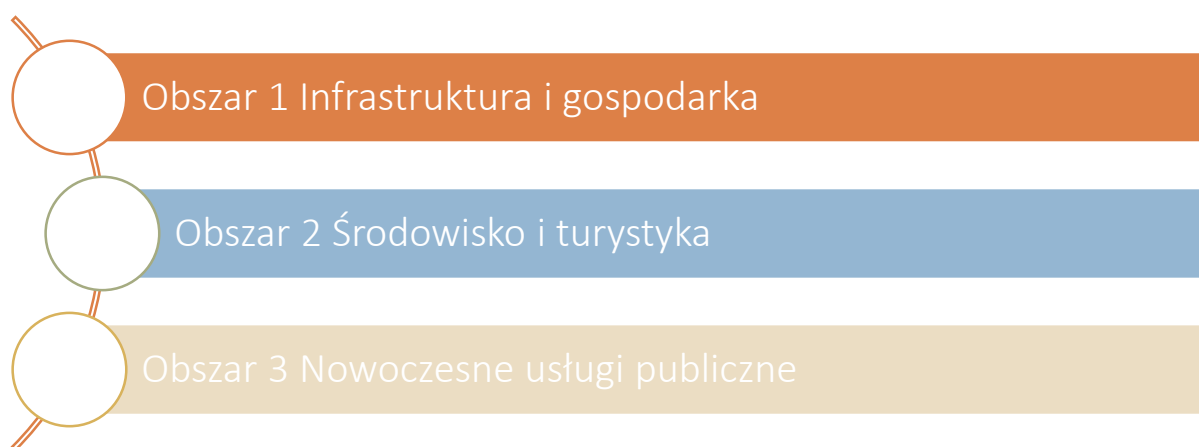
Powyższe uwagi pozwalają zdefiniować wizję gminy, która obejmuje kluczowe aspiracje rozwojowe gminy w sensie wyobrażenia o efektach i oddziaływaniach zmian społeczno-gospodarczych, które mają zostać osiągnięte w perspektywie do 2020 roku:

- Miasto zrównoważonego ekorozwoju, spójne pod względem przestrzennym, społecznym oraz gospodarczym,
- Miasto z atrakcyjną ofertą dla turystów oraz zewnętrznych podmiotów gospodarczych,

- Miasto estetyczne, posiadające atrakcyjnie zagospodarowaną przestrzeń publiczną,
- Miasto przyjazne dla mieszkańców, a także atrakcyjne miejsce osiedlenia,
- Miasto korzystające z potencjału swoich mieszkańców, ale również umożliwiające efektywny rozwój osobowościowy i podnoszenie kwalifikacji,
- Miasto o zrównoważonej strukturze społecznej i skutecznie eliminowanych zjawiskach marginalizacji i wykluczenia poprzez działania rewitalizacyjne,
- Miasto sprawnie kooperujące w ramach wewnętrznych i zewnętrznych sieci współpracy.

7.2. Struktura koncepcji rozwoju – plany operacyjne

Struktura koncepcji rozwoju Gminy Lubliniec, aby mogła stanowić narzędzie dla skutecznego zarządzania zmianą i stymulowania rozwoju, musi odnosić się treściowo do konkretnych obszarów lub dziedzin, które zostały uznane za kluczowe z punktu widzenia zaspokajania potrzeb mieszkańców. W odniesieniu do zawartości misji i wizji określono kluczowe obszary planowania strategicznego, które definiują także strukturę operacyjną wdrażania strategii jako wieloletniego programu działania samorządu. Dla poszczególnych obszarów planowania przeszerowano również cele strategiczne, definiujące pożądany kierunek rozwoju dla danej domeny planistycznej. Obszary (domeny) planowania strategicznego zostały zaprezentowane na grafie zamieszczonym poniżej.

Obszar 1 Infrastruktura i gospodarka

Pierwszy z obszarów planowania akcentuje kwestie związane z najsilniej artykułowanymi potrzebami mieszkańców. Możliwość znalezienia zatrudnienia w mieście jest oceniana przez ponad ¾ badanych mieszkańców jako słaba lub bardzo słaba. Ożywienie gospodarcze jest warunkowane tworzeniem klimatu proinwestycyjnego i wzmacnianiem zasobów determinujących atrakcyjność inwestycyjną Lublińca. Zagadnienia infrastrukturalne wynikają z konieczności skutecznego zakończenia kompleksowych prac modernizacyjnych sieci drogowej oraz tworzeniem stref aktywności gospodarczej. Coraz częściej potencjalni inwestorzy akcentują również kwestie związane z jakością życia w mieście, w którym planują inwestycje. Zintegrowana rewitalizacja Lublińca umożliwi wzmocnienie pozytywnego wizerunku miasta i wpłynie na wzrost atrakcyjności osiedleńczej Lublińca. Dopełnieniem omawianego obszaru planowania jest dbałość o zasoby sektora edukacji. Odpowiednia baza placówek oświatowych oraz funkcjonująca na wysokim poziomie infrastruktura edukacyjna to niezbędne elementy wpływające na jakość zasobów ludzkich – potencjalnych pracobiorców i ich kapitał społeczny.

Cel strategiczny 1 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Lublińca w oparciu o kompleksową poprawę bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy oraz tworzenie stref aktywności gospodarczej

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
1.1	Przebudowa i modernizacja układu drogowego w Lublińcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą zgodnie z <i>Planem rozwoju sieci drogowej na terenie gminy Lubliniec</i>	Zakres zadania obejmuje m.in. modernizację dróg ujętych w <i>Planie rozwoju sieci drogowej w gminie Lubliniec</i>
1.2	Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów inwestycyjnych w gminie Lubliniec	Potencjalne tereny do uzbrojenia: – teren przy ul. Sportowej w Lublińcu – teren po byłej „bazie rybackiej” w Kokotku

Cel strategiczny 2 Budowa przyjaznej przestrzeni miejskiej w oparciu o zasoby komunalne oraz zintegrowaną rewitalizację techniczną, przestrzenną i społeczną

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
2.1	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego	Kontynuacja inwestycji polegającej na budowie drugiego bloku przy ul. płk. W. Wilniewczyca
2.2	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w Lublińcu w wymiarze środowiskowym, technicznym, przestrzennym i społecznym	Projekt będzie realizowany w ramach „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.” (szczegółowe informacje na temat interwencji znajdują się we wskazanym opracowaniu). Projekt ma charakter dwufunduszowy (łączy w sobie interwencję w infrastrukturę techniczną z działaniami ukierunkowanymi na społeczność lokalną – wymiar społeczny stanowi element wiodący projektu).

Cel strategiczny 3 Rozwijanie zasobów sektora edukacji i tworzenie korzystnych warunków do wzmacniania kapitału ludzkiego i społecznego

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
3.1	Budowa zespołu szkolno-przedszkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w tym budowa Przedszkola nr 2	Zadanie obejmuje również budowę nowej siedziby Przedszkola nr 2 wraz z placem zabaw
3.2	Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 3 w Lublińcu	Inwestycja polega na budowie boiska sportowego na zapleczu budynku szkoły i sali gimnastycznej.

Obszar 2 Środowisko i turystyka

Wartość dziedzictwa przyrodniczego Lublińca jest trudna do oceny, zasoby przyrodnicze obszaru gminy są znaczące (wysoka lesistość, liczne trasy rowerowe – ponad 120 km, czy też rekreacyjny potencjał południowej części gminy m.in. Kokotka), a w społeczności lokalnej panuje zgoda (konsensus) co, do konieczności ochrony ich wartości. W związku z tym, obszar środowiska naturalnego należy uznać jako przeważający w ramach perspektywy planowania rozwoju Gminy Lubliniec do 2022 roku. Istotne jest więc podjęcie stosownych działań w celu utrzymania wysokiej jakości środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego. Zachowanie bioróżnorodności umożliwi efektywne wykorzystanie potencjału turystycznego Lublińca – w zakresie wykorzystania unikalnych walorów przyrodniczych w skali subregionu centralnego województwa śląskiego i wykorzystania ich do budowy pozycji konkurencyjnej.

Cel strategiczny 4 Wzmocnienie potencjału dla rozwijania ruchu turystycznego i tworzenia przemysłów czasu wolnego w oparciu o strefy rekreacji i wypoczynku

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
4.1	Kompleksowa modernizacja stadionu sportowego w Lublińcu przy ul. 74 G.P.P.	Zadanie ma charakter dwuetapowy: – etap I – modernizacja bieżni oraz skoczni do skoku w dal i wzwyż oraz rzutnię lekkoatletyczną, – etap II – modernizacja boiska treningowego wraz z budową trybun, ogrodzenia i zagospodarowaniem terenu.
4.2	Budowa basenu wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego przy boisku Unii	Projekt posiada opracowaną dokumentację projektowo-kosztorysową, wraz z aktualnym pozwoleniem na budowę.
4.3	Remont Amfiteatru wraz z widownią i zapleczem w Parku Miejskim wraz z przyległymi strefami rekreacji i wypoczynku	Stan techniczny istniejącej infrastruktury wymaga modernizacji polegającej głównie na odnowieniu i odświeżeniu amfiteatru poprzez wymianę ławek oraz dostosowanie małej architektury do potrzeb mieszkańców i turystów.
4.4	Kompleksowe zagospodarowanie terenów przy stawie POSMYK w Kokotku	Realizacja inwestycji będzie możliwa dopiero po uregulowaniu stanu prawnego terenów objętych inwestycją.
4.5	Utworzenie strefy rekreacji i sportu w dzielnicy Kokotek	Projekt wynika ze zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców Kokotka oraz Lublińca w zakresie stworzenia miejsca wypoczynku i rekreacji.
4.6	Utworzenie strefy rekreacji i wypoczynku w dzielnicy Steblów	Projekt wynika ze zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców Steblowa oraz Lublińca w zakresie stworzenia miejsca wypoczynku i rekreacji.
4.7	Utworzenie strefy rekreacji i wypoczynku w rejonie ul. płk. W. Wilniewczyca	W rejonie ul. płk. W. Wilniewczyca istnieje duże osiedle budynków wielorodzinnych przy którym brakuje strefy rekreacji i wypoczynku. Projekt zakłada budowę placu zabaw, siłowni zewnętrznej wraz małą architekturą.

Cel strategiczny 5 Podniesienie jakości środowiska naturalnego w oparciu o rozwiązania energooszczędne, poprawę efektywności energetycznej, rozwój OZE oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
5.1	Modernizacja i rozbudowa części osadowej oczyszczalni ścieków w Lublińcu	Budowa instalacji do zagospodarowania osadów ściekowych z terenu oczyszczalni ścieków w Lublińcu.
5.2	Budowa centrum przesiadkowego w Lublińcu jako element projektu pn. Budowa zintegrowanych węzłów Park & Ride i Bike & Ride na terenie Powiatu Lublinieckiego w miejscowościach Lubliniec, Ciasna, Herby wraz z budową łączących je dróg rowerowych w gminach: Ciasna, Pawonków, Herby, Lubliniec, Koszęcin, Kochanowice	Zadanie obejmuje budowę centrum przesiadkowego w Lublińcu przy Dworcu PKP i PKS wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego. Projekt partnerski z Powiatem Lublinieckim i gminami ościennymi. Koszt całkowity projektu to 28 mln zł, w tym 24 mln dofinansowania z RPO WSL 2014-2020.
5.3	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych na terenie Lublińca - etap I	Zakres projektu obejmuje: - modernizację kotłowni wraz z instalacją centralnego ogrzewania w Przedszkolu nr 7, - termomodernizację budynku Przedszkola nr 8, - termomodernizację budynku przy ul. Paderewskiego 7a, - termomodernizację budynku przy ul. Paderewskiego 5a, - termomodernizację budynku wielorodzinnego przy ul. Grunwaldzkiej 27, - termomodernizację budynku Gimnazjum nr 2, - termomodernizację budynku przy ul. Piłsudskiego 9, - termomodernizację budynku Przedszkola nr 1.
5.4	Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Lublińca wraz układem sterowania	Kontynuacja rozpoczętych zadań związanych z modernizacją oświetlenia ulicznego. Zadanie obejmuje również budowę autonomicznego oświetlenia ulicznego (OZE).
5.5	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych na terenie Lublińca - etap II	Zakres projektu obejmuje m. in. termomodernizację budynków przy ul. Klonowej 46, Ligonia 14, ul. Wyszyńskiego 3, ul. Stalmacha 12 i 23, ul. Kościuszki 6 i 8, ul. Piłsudskiego 13. Realizacja zadań będzie uwarunkowana korzystnymi wynikami ekspertyz stanu technicznego obiektów.
5.6	Realizacja programu unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Lubliniec	Realizowane inwestycje muszą wynikać z Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Miasta Lubliniec na lata 2011– 2032.
5.7	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Lublińca - etap III	Projekt obejmuje m.in. termomodernizację kotłowni w UM Lubliniec oraz instalację ogniw fotowoltaicznych w MDK.
5.8	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i technologicznych Zakładu Gospodarki Komunalnej, Lokalowej i Ciepłownictwa	Zakres projektu obejmuje: – termomodernizację budynku Ujęcia Wody nr 1, – termomodernizację budynku Ujęcia Wody nr 3, – termomodernizację budynku Stacji Uzdatniania Wody w Kokotku,

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
		<ul style="list-style-type: none"> – modernizację instalacji grzewczej i c.w.u. wraz z montażem układu solarnego w budynku krytej pływalni, – budowę na terenie oczyszczalni ścieków instalacji ogniw fotowoltaicznych o mocy elektrycznej 40 kW
5.9	Programy Gminy Lubliniec związane z dofinansowaniem termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	<p>Zakres projektu obejmuje m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontynuację programu dopłat do wymiany kotłów w domach jednorodzinnych i termomodernizacji budynków wspólnot mieszkaniowych, – program „słoneczna gmina” - dopłaty do solarów i ogniw fotowoltaicznych.
5.10	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Lubliniec	Kontynuacja inwestycji - wszystkie zadania związane z kanalizacją i wodociągiem (teren Aglomeracji Lubliniec)
5.11	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie KOKOTKA	Obszar Kokotka jest poza Aglomeracją Lubliniec (brak możliwości dofinansowania ze środków UE - zbyt mała koncentracja).
5.12	Kompleksowe odwodnienie STEBŁOWA wraz z budową zbiorników retencyjnych	Pilna potrzeba rozwiązania problemu zalewania mieszkańców Stebłowa, brak możliwości dofinansowania tego typu zadań ze środków zewnętrznych.

Obszar 3 Nowoczesne usługi publiczne

Nowoczesna oferta usług publicznych wpływa zarówno na jakość życia mieszkańców, umożliwia właściwe wykorzystanie potencjału turystycznego i gospodarczego miasta, jak i służy tworzeniu konkurencyjnej oferty w tym zakresie. Pozycja Lublińca definiowanego na poziomie wojewódzkim jako lokalny ośrodek wzrostu i status miasta powiatowego wpływa na relatywnie wysoką dostępność do usług publicznych, również tych wyższego rzędu na tle sąsiednich gmin. Niemniej oczekiwania mieszkańców ogniskują się wokół zwiększania jakości oferty głównie w dostępie do kultury.

Cel strategiczny 6 Tworzenie warunków dla wzrostu jakości życia wszystkich mieszkańców

L.p.	Nazwa zadania	Uwarunkowania
6.1	Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu	Projekt posiada gotową dokumentację techniczną wraz z pozwoleniem na budowę. Inwestycja jest zlokalizowana przy ul. Sportowej.
6.2	Utworzenie Centrum Aktywności społeczno-kulturalnej w Kokotku	Projekt ma na celu stworzenie przestrzeni do aktywnej integracji mieszkańców Kokotki w wymiarze społecznym i kulturowym.

8. Powiązanie ustaleń Programu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym

8.1. Komplementarność Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. z innymi dokumentami

Program Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. jest dokumentem o charakterze ogólnym, którego podstawowym założeniem jest wyznaczenie ram dla dalszego rozwoju obszaru opracowania i co równie ważne, scalenie celów i metod osiągnięcia tych celów w ramach polityki gospodarczej, społecznej i ekologicznej w skali lokalnej i ponadlokalnej. Strategia musi być zatem z jednej strony zgodna z podstawowymi dokumentami o charakterze planistycznym i programowym oraz z drugiej strony tworzyć płaszczyznę zgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami z różnych dziedzin funkcjonowania społeczności lokalnej i samorządu. Poniżej przedstawiono i opisano najważniejsze z dokumentów, które wykazują komplementarność z Programem Rozwoju Gminy Lubliniec.

Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności: zmiany klimatu, przyroda i różnorodność biologiczna, środowisko i zdrowie, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami. Najpoważniejsze konsekwencje dziś i w przyszłości dla ochrony środowiska, ale i dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych, samorządów, administracji mają dyrektywy odnoszące się do:

- standardów emisji SO_2 , NO_x , pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów),
- jakości wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,

- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, m. in. Utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

Dokumenty europejskie i krajowe związane z polityką niskoemisyjną

Projekty przewidziane do realizacji w ramach Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020, wpisują się w założenia polityki niskoemisyjnej, zawartymi w dokumentach na poziomie europejskim i krajowym. Obecnie mamy do czynienia z kilkoma dokumentami strategicznymi Komisji Europejskiej, pokazującymi jak jej zdaniem wyglądać powinny kluczowe sektory przemysłu Unii Europejskiej i wciąż kształtująca się szeroko rozumiana polityka energetyczno-klimatyczna UE: Niskoemisyjna mapa drogowa 2050 (8 marca 2011 r.), Transportowa mapa drogowa 2050 (28 marca 2011r.), Mapa drogowa nt. efektywnego korzystania z zasobów (20 września 2011 r.), Energetyczna mapa drogowa 2050 (15 grudnia 2011 r.), Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r. (marzec 2011 r.).

Polityka Ekologiczna Państwa

W maju 2003 r. Sejm RP przyjął dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” stanowiący uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej Państwa” z 2000 r. Natomiast w maju 2009 r. został przyjęty dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Dokument ten jest dostosowaniem wcześniejszego dokumentu do zmian w prawodawstwie polskim i wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, co powoduje, że musi być uwzględniana we wszystkich dokumentach strategicznych i programach, mających wpływ na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 74 Konstytucji RP nakłada to obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Celem podstawowym II Polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

Polityka Ekologiczna jest dokumentem strategicznym, określającym cele i priorytety ekologiczne.

Kierunki działań systemowych:

- uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
- aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- rozwój badań i postęp techniczny,
- odpowiedzialność za szkody w środowisku,
- aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym,

Ochrona zasobów naturalnych:

- ochrona przyrody,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona powierzchni ziemi,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi,
- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO)

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami jest nadrzędnym dokumentem w zakresie gospodarki odpadami, z którym muszą być zgodne plany gospodarki odpadami opracowywane na niższych szczeblach administracji. Celem dalekosiężnym KPGO jest osiągnięcie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności hierarchia postępowania z odpadami, czyli po pierwsze zapobieganie powstawania odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie, przy czym najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania jest składowanie. Główne cele strategiczne wynikające z KPGO to:

- uniezależnienie wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju,

- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach, i gospodarce odpadami (BDO),

KPGO formułuje również dodatkowe cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów.

W przypadku odpadów komunalnych są to:

- objęcie systemem zbiórki odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do 2015r.,
- objęcie 100% mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, aby nie było składowanych:
 - o w 2013 więcej niż 50%,
 - o w 2020 więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do poziomu maks. 60% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej
- takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2010 roku .

Krajowy Program Oczyszczania Kraju z Azbestu

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, będący aktualizacją dotychczas obowiązującego Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski (z 2002 r.), wyznacza następujące cele dotyczące azbestu: usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. Cele te realizowane powinny być przez następujące działania:

- do 2012 r. przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,

- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne oraz zasilanie danymi elektronicznego systemu monitorowania realizacji Programu,
- działania edukacyjno-informacyjne, zadania w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest, działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia, w tym działalność Ośrodka Referencyjnego Badań i Oceny Ryzyka Zdrowotnego Związanych z Azbestem.

Program tworzy m.in. następujące możliwości: składowanie odpadów azbestowych na składowiskach podziemnych, wdrażanie nowych technologii umożliwiających unicestwienie włókien azbestu, pozostawianie w ziemi – w dopuszczonych prawem przypadkach – wyrobów azbestowych wycofanych z użytkowania.

Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku

Dokument określa podstawowe kierunki polityki energetycznej. Są nimi: poprawa efektywności energetycznej, wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii, dywersyfikacja wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej, rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw, rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii oraz ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Cele te mają zostać zapewnione m.in. przez racjonalne efektywne gospodarowanie krajowymi złożami węgla oraz dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego. Dokument postuluje również przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie warunków inwestorom dla wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach.

Zgodnie z Polityką energetyczną Polski do 2030 roku udział odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu w Polsce ma wzrosnąć do 15% w 2020 roku i 20% w roku 2030. Zadania wynikające z Polityki Energetycznej Polski to m.in.:

- modernizacja sieci przesyłowych i sieci rozdzielczych pozwalająca obniżyć poziom awaryjności o 50%,
- rozwój lokalnej mini i mikro kogeneracji pozwalający na dostarczenie do roku 2020 z tych źródeł co najmniej 10% energii elektrycznej zużywanej w kraju,
- ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem w celu pozyskiwania biomasy,
- zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem,
- wdrożenie Programu budowy biogazowni rolniczych przy założeniu powstania do roku 2020 co najmniej jednej biogazowni w każdej gminie,
- ograniczenie emisji CO₂ w wielkości możliwej technicznie do osiągnięcia bez naruszania

bezpieczeństwa energetycznego,

- ograniczenie emisji SO₂ do poziomu ustalonego w Traktacie Akcesyjnym,
- ograniczenie emisji NO_x poczynając od 2016 roku zgodnie ze zobowiązaniami przyjętymi przy akcesji do Unii Europejskiej,
- likwidacja emisji z tytułu samozapłonu i palenia się hałd poprzez pozyskanie węgla z odpadów pogórnich zalegających na składowiskach,
- rozszerzenie zakresu założeń i planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe o planowanie i organizację działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promowanie rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy, wsparcie inwestycji w zakresie stosowania najlepszych dostępnych technologii w przemyśle, wysokosprawnej kogeneracji, ograniczenia strat w sieciach elektroenergetycznych i ciepłowniczych oraz termomodernizacji budynków,
- wykorzystanie obowiązków w zakresie przygotowania planów zaopatrzenia gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe do zastępowania wyeksploatowanych rozdzielonych źródeł wytwarzania ciepła jednostkami kogeneracyjnymi.

Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej

Strategia wskazuje na konieczność:

- rozpoznania i monitorowania stanu różnorodności biologicznej oraz istniejących i potencjalnych zagrożeń,
- skutecznego usunięcia lub ograniczania pojawiających się zagrożeń różnorodności biologicznej,
- zachowania i/lub wzbogacenia istniejących oraz odtworzenia utraconych elementów różnorodności biologicznej.

Niezbędnym działaniem wg Strategii jest podniesienie wiedzy oraz ukształtowanie postaw i aktywności społeczeństwa na rzecz ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020 „Śląskie 2020”

Wizją województwa Śląskiego jest zapewnienie dostępu do usług publicznych o wysokim standardzie, stworzenie regionu o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy. Największymi wyzwaniami stojącymi przed regionem jest globalizacja i związane z nią zmiany w międzynarodowym podziale pracy, wzrastające znaczenie sektora usług i tworzenia technologii, pogarszająca się sytuacja demograficzna Europy, w tym również województwa śląskiego, przy jednocześnie wzrastającym poziomie urbanizacji i rosnącym znaczeniu miast w gospodarkach regionalnych, wzrastająca

presja energetyczna w powiązaniu z wymogami środowiska naturalnego oraz zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi. W Strategii przedstawiono zatem zadania i cele jakie stoją przed województwem śląskim na najbliższe lata.

Program ochrony powietrza dla stref województwa śląskiego

Program ochrony powietrza (POP) dla stref województwa śląskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu, jest dokumentem przygotowanym w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu. Działania zdefiniowane w Programie są skierowane głównie na:

- wyeliminowanie spalania odpadów w kotłach i piecach domowych,
- wyeliminowanie spalania węgla złej jakości w kotłach i piecach domowych,
- wsparcie istniejących działań i inwestycji w zakresie transportu, które przyczyniają się w istotny sposób do poprawy jakości powietrza na obszarach przekroczeń,
- ograniczanie emisji ze źródeł komunikacyjnych, w tym emisji wtórnej oraz emisji z pojazdów ciężarowych, autobusowych oraz niespełniających norm EURO na obszarach przekroczeń,
- systemowe ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych na obszarach przekroczeń z uwzględnieniem małych źródeł o niekorzystnych parametrach wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (niskie emitory zlokalizowane na obszarach zabudowanych),
- stworzenie mechanizmów umożliwiających wdrożenie i zarządzanie POP,
- rozbudowa i utrzymanie systemu informowania mieszkańców o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza oraz o jego wpływie na zdrowie, np. poprzez stronę internetową lub elektroniczne tablice informacyjne prowadzenie akcji edukacyjnych uświadamiających mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza (szczególnie pyłem PM10 i benzo(a)pirenem) wynikające ze spalania odpadów w kotłach grzewczych,
- prowadzenie akcji promocyjnych w zakresie korzystania z transportu zbiorowego oraz rowerów w miastach (np. w ramach obchodów Europejskiego Dnia Bez Samochodu lub Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu).

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018

Celem strategicznym polityki ekologicznej województwa śląskiego do 2018 roku jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego województwa (mieszkańców, zasobów

przyrodniczych i infrastruktury społecznej) oraz harmonizacja rozwoju gospodarczego i społecznego z ochroną walorów środowiskowych. Celowi temu podporządkowane są cele szczegółowe, których realizacja będzie miała miejsce poprzez przypisane im kierunki działań.

Strategia Rozwoju Powiatu Lublinieckiego

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Powiatu Lublinieckiego, celem nadrzędnym jest osiągnięcie zrównoważonego i ekologicznie bezpiecznego rozwój powiatu lublinieckiego, jako turystyczno - wypoczynkowego zaplecza aglomeracji śląskiej, którego rozwój zapewniają liczne oraz stabilne małe i średni firmy. Zagadnienia obejmujące bezpośrednio problemy związane z wdrażaniem Strategii ujęte zostały w następujących celach:

- Powiat lubliniecki obszarem czystego środowiska
- Zorganizowanie systemu gromadzenia i składowania odpadów z terenu powiatu
- Przywrócenie czystości terenów zielonych, wód i ścieków w powiecie lublinieckim
- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego
- Eliminowanie negatywnego wpływu hałasu na otoczenie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lublinieckiego do roku 2013 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2018

Celem dokumentu jest określenie systemu ochrony środowiska w powiecie uwzględniającego wymagania środowiskowe, społeczne i gospodarcze. Opracowanie określa cele, kierunki działań i zadania ochrony środowiska w zakresie: powietrze atmosferyczne, hałas, pola elektromagnetyczne, wody powierzchniowe i podziemne, powierzchnia ziemi i gleby, zasoby przyrody, poważne awarie, surowce mineralne, edukacja ekologiczna. Cele oraz kierunki działań wytyczone do realizacji w ramach poszczególnych komponentów środowiska przedstawiają się następująco (cele długookresowe do 2018r.):

- POWIETRZE ATMOSFERYCZNE (P): Poprawa jakości powietrza oraz ograniczanie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł
- HAŁAS (H): Zmniejszenie uciążliwości hałasu do poziomu obowiązujących standardów
- WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE (W): Przywrócenie czystości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania
- POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY (GL): Racjonalne wykorzystywanie zasobów glebowych
- OCHRONA PRZYRODY (OP): Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym) oraz georóżnorodności.

- ZASOBY NATURALNE (ZN): Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi.
- POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE (PPAP): Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.
- POLA ELEKTROMAGNETYCZNE (PEM): Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.
- EDUKACJA EKOLOGICZNA (EE): Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu lublinieckiego

Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Lublinieckiego na lata 2004-2015

Dokument zawiera ocenę stanu aktualnego w gospodarce odpadami, przedstawia prognozowane zmiany ilościowe, a także projektowany system gospodarki odpadami, cele oraz działania wraz z harmonogramem i szacunkowymi kosztami w zakresie gospodarki odpadami.

Cele główne:

- poprawa nadzoru administracyjnego nad wytwarzanymi odpadami i ich wytwórcami;
- uporządkowanie pod względem organizacyjnym systemów zbierania i transportu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem problemu niekontrolowanego wprowadzania odpadów komunalnych do środowiska;
- rozwinięcie i uporządkowanie (podniesienie skuteczności) systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (w tym zwiększenie liczby frakcji odpadów zbieranych selektywnie),
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (frakcji) ulegających biodegradacji;
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych i osiągnięcie wymaganych poziomów ich selektywnej zbiórki;
- zakończenie rekultywacji nieczynnych składowisk (wysypisk) odpadów komunalnych;
- zakończenie modernizacji składowisk odpadów komunalnych,
- uzyskanie wymaganych poziomów odzysku odpadów i unieszkodliwianie (poza składowiskiem) masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i osiągnięcie zakładanych poziomów odzysku tych odpadów;
- osiągnięcie zakładanych poziomów odzysku odpadów budowlano-remontowych pochodzących zarówno z sektora gospodarczego jak i z odpadów komunalnych;
- osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku odpadów pochodzących z poszczególnych sektorów gospodarczych;
- podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej obywateli powiatu w zakresie

problematyki zagospodarowania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem aspektów selektywnej zbiórki odpadów;

- Rozpoznanie stanu aktualnego gospodarki odpadami w małych i średnich przedsiębiorstwach;
- Organizacja systemu zbierania, gromadzenia i transportu odpadów powstających w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw

8.2. Ocena zgodności ustaleń zapisów Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska

Jednym z podstawowych założeń Programu Rozwoju Gminy Lubliniec jest integracja obszaru w warunkach zrównoważonego rozwoju przy optymalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów. Polityka trwałego zrównoważonego rozwoju jest tutaj jako konsolidacja celów polityki społecznej, gospodarczej i ekologicznej. Wynika z tego konieczność uwzględniania we wszystkich działaniach administracji, które mogą mieć wpływa na środowisko naturalne i warunki życia mieszkańców, aspektu zachowania właściwego stanu i funkcjonalności ekosystemów przyrodniczych.

Jak wykazała diagnoza strategiczna, obszar środowiska naturalnego należy uznać jako istotny kontekst rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru. Wartość dziedzictwa przyrodniczego oraz stan zachowania poszczególnych komponentów środowiska i ich jakość wpływa bezpośrednio na atrakcyjność regionu. Jakość życia mieszkańców zależy w znaczącym stopniu od jakości otoczenia przyrodniczego (pod uwagę brać trzeba stan zdrowia mieszkańców – warunkowany między innymi jakością wody, gleby, powietrza itp.).

W Programie uwzględniono szereg warunków określonych w aktach prawa krajowego oraz rozporządzeniach wykonawczych do tych aktów.

W zakresie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. 2013 poz. 1232 ze zm.):

Art. 85 ust. 1

Ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,

- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane,
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

W ramach Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. przewidziano szereg bezpośrednich działań w zakresie poprawy jakości powietrza, w tym:

- Cel strategiczny 5 Podniesienie jakości środowiska naturalnego w oparciu o rozwiązania energooszczędne, poprawę efektywności energetycznej, rozwój OZE oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej; w ramach tego obszaru zaplanowano działania polegające m.in. na: modernizacji systemu komunikacji zbiorowej poprzez budowę centrum przesiadkowego w Lublińcu wraz z budową dróg rowerowych w gminach: Ciasna, Pawonków, Herby, Lubliniec, Koszęcin, Kochanowice, kompleksowej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych na terenie, a także dalsze wsparcie w ramach programów związanych z dofinansowaniem termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych

Powyższe działania w sposób oczywisty wpłyną na poprawę jakości powietrza.

Ponadto przewidziano działania, które w sposób pośredni będą wpływać na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, w tym: modernizacja i rozbudowa systemu komunikacyjnego oraz koncentracja obszarów przemysłowych poza terenem aglomeracji miejskich.

Art. 97 ust. 1

Ochrona wód polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez:

1. utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach,
2. doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Powyższe zobowiązania będą realizowane poprzez wdrażanie inwestycji wyszczególnionych w obrębie celu strategicznego 2. Ochrona i wzmacnianie potencjału dziedzictwa kulturowego oraz unikatowych walorów przyrodniczych Gminy Lubliniec w ramach zrównoważonej

gospodarki zasobami kultury i środowiska. Działaniami wspomagającymi ochronę wód powierzchniowych i podziemnych będą wszelkie projekty polegające na:

- modernizacji i rozbudowie części osadowej oczyszczalni ścieków w Lublińcu,
- kompleksowym uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Lubliniec,
- kompleksowym uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej na terenie KOKOTKA.

Działaniami wspomagającymi ochronę wód powierzchniowych i podziemnych będą wszelkie projekty mające na celu wyznaczenie stref przemysłowych oraz modernizacji i przebudowie dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą (system odwodnienia dróg).

Art. 112

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

1. utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
2. zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W Programie Rozwoju Gminy Lubliniec przewidziano także działania zmierzające pośrednio do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w obrębie obszaru. Działaniami takimi są wszelkie projekty związane z modernizacją infrastruktury drogowej (poprawą stanu nawierzchni, zwiększeniem przepustowości itp.) oraz modernizacją i zwiększeniem dostępności systemu komunikacji zbiorowej, a także budowa ścieżek rowerowych łączących miejscowości w obrębie gminy Lubliniec. Ponadto wyznaczenie stref zabudowy przemysłowej poza obszarami podlegającymi ochronie akustycznej spowoduje ograniczenie oddziaływania hałasu przemysłowego na środowisko, w tym także ludzi.

W Programie uwzględniono również zapisy dotyczące ochrony zasobów przyrody, w tym także elementów biotycznych poprzez realizację działań w obszarze strategicznym 2.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w Lublińcu w wymiarze środowiskowym, technicznym, przestrzennym i społecznym. Ponadto przewiduje się szereg projektów mogących mieć pośredni wpływ na wzmocnienie ochrony przyrody oraz wzrost różnorodności biologicznej na terenie gminy. Do działań takich należy zaliczyć wszystkie projekty mające na celu poprawę stanu poszczególnych komponentów środowiska naturalnego: wód podziemnych i powierzchniowych, powierzchni ziemi i gleb, powietrza atmosferycznego, ograniczenie zasięgu negatywnego oddziaływania hałasu itp.

Postanowienia te są zgodne z *art. 127 ust 1 POŚ*, w którym ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

Realizacja zadań z obszaru uporządkowania gospodarki odpadów, wpisuje się w założenia ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne, w którym w dziale III, przyjmuje się za cel środowiskowych: Poprawę oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód.

9. Skutki braku realizacji ustaleń Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Program Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. w powiązaniu z pozostałymi dokumentami o charakterze ramowym diagnozuje uwarunkowania rozwojowe obszaru funkcjonalnego oraz wyznacza perspektywy rozwoju na najbliższe lata. Koncepcja zintegrowanego zarządzania strategicznego przyjęta w tych dokumentach jest koniecznym elementem umożliwiającym integrację celów z różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego społeczności. Z punktu widzenia administracji samorządowej dokument ten stanowi narzędzie uzupełniające efektywnego zarządzania obszarem. Umożliwiają także właściwe, skuteczne i racjonalne wykorzystanie zasobów finansowych i instytucjonalnych, pozwalają na przewidywanie możliwych barier i ograniczeń na drodze do osiągnięcia zamierzonych celów oraz podjęcie środków zapobiegawczych lub minimalizujących skutki tych ograniczeń. W tym ujęciu brak realizacji dokumentów strategicznych spowodowałoby mniejszą skuteczność wykorzystania zasobów finansowych (wewnętrznych i zewnętrznych), gospodarczych oraz mniejszy stopień osiągnięcia zamierzonych celów. Można przyjąć założenie, że bez wdrożonych mechanizmów planowania strategicznego nie byłaby możliwa realizacja podstawowej zasady zrównoważonego rozwoju, która z założenia wymaga podejścia całościowego i długofalowego. Brak realizacji postanowień Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. oznaczający w praktyce brak realizacji celów strategicznych i projektów szczegółowych spowoduje szereg niekorzystnych zjawisk, w tym także pogarszający się stan poszczególnych elementów środowiska naturalnego:

1. Zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku przedostawaniu się zanieczyszczeń z sektora przemysłowego i komunalnego. W chwili obecnej jakość wód podziemnych jest zadowalająca, natomiast wody powierzchniowe wykazują wysoki stopień zanieczyszczenia. Niekontrolowany rozwój zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej i usługowej, przy jednoczesnym zaniechaniu rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej może powodować powstawanie punktowych i rozproszonych źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.
2. Utrzymanie niezadowalającego poziomu jakości powietrza atmosferycznego – brak działań ograniczających emisję zanieczyszczeń w tym głównie emisję niską ze źródeł komunalnych i środków transportu (NO_2 , SO_2 i pył zawieszony PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$) będzie powodować dalsze pogarszanie się stanu powietrza. Skutkiem tego będzie szereg niekorzystnych zjawisk o charakterze społecznym (wzrost zachorowalności na choroby układu oddechowego, układu krążenia itp.), gospodarczym (spadek atrakcyjności

regionu) oraz ekologicznym (pogorszenie zdrowotności i odporności ekosystemów oraz populacji gatunków roślin i zwierząt wrażliwych na zanieczyszczenia).

3. Utrzymanie przekroczeń lub pogorszenie poziomów hałasu w środowisku. Jak wykazano powyżej, przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu mogą występować w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych, w tym szczególnie na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej. Brak działań zmierzających do ograniczenia hałasu drogowego, w tym poprawa stanu infrastruktury drogowej, oraz wyznaczenie stref zabudowy przemysłowej poza obszarami zamieszkania, spowoduje dalszy wzrost obciążenia hałasem.
4. Dalsze pogłębianie się niekorzystnych zmian w zakresie gospodarki odpadami – w ramach Programu Rozwoju Gminy Lubliniec przewidziano działania zmierzające do kontynuowania realizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest. Aktualnym zagrożeniem dla obszaru Gminy Lubliniec jest występowanie dużej ilości rozproszonych miejsc występowania odpadów niebezpiecznych, w tym głównie odpadów zawierających azbest. Brak działań w tym zakresie spowoduje zwiększone ryzyko wystąpienia powikłań zdrowotnych związanych z długotrwałym kontaktem z odpadami zawierającymi azbest.

10. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Oddziaływanie projektowanych działań wymienionych w analizowanym dokumencie należy rozpatrywać w kontekście szerszym niż wpływ na poszczególne komponenty środowiska. Program Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. ma na celu przede wszystkim stworzyć wytyczne i ramy dla osiągnięcia celów o charakterze społecznym i gospodarczym przy jednoczesnym uwzględnieniu zagadnień związanych z właściwym stanem środowiska. Wartość dziedzictwa przyrodniczego Lublińca jest trudna do oceny, zasoby przyrodnicze obszaru gminy są znaczące (wysoka lesistość, liczne trasy rowerowe – ponad 120 km, czy też rekreacyjny potencjał południowej części gminy m.in. Kokotka), a w społeczności lokalnej panuje zgoda co do konieczności ochrony ich wartości. W związku z tym, obszar środowiska naturalnego należy uznać jako przeważający w ramach perspektywy planowania rozwoju Gminy Lubliniec do 2022 roku. Istotne jest więc podjęcie stosownych działań w celu utrzymania wysokiej jakości środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego. Zachowanie bioróżnorodności umożliwi efektywne wykorzystanie potencjału turystycznego Lublińca – w zakresie wykorzystania unikalnych walorów przyrodniczych w skali subregionu centralnego województwa śląskiego i wykorzystania ich do budowy pozycji konkurencyjnej. Wyszczególnione w ramach Programu Rozwoju Gminy Lubliniec cele strategiczne obejmują zarówno działania i projekty o charakterze organizacyjnym: obszar 3 Nowoczesne usługi publiczne, cel strategiczny 6 Tworzenie warunków dla wzrostu jakości życia wszystkich mieszkańców oraz tworzy ramy dla przyszłych przedsięwzięć infrastrukturalnych:

- Cel strategiczny 1 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Lublińca w oparciu o kompleksową poprawę bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy oraz tworzenie stref aktywności gospodarczej
- Cel strategiczny 2 Budowa przyjaznej przestrzeni miejskiej w oparciu o zasoby komunalne oraz zintegrowaną rewitalizację techniczną, przestrzenną i społeczną
- Cel strategiczny 3 Rozwijanie zasobów sektora edukacji i tworzenie korzystnych warunków do wzmocnienia kapitału ludzkiego i społecznego
- Cel strategiczny 4 Wzmocnienie potencjału dla rozwijania ruchu turystycznego i tworzenia przemysłów czasu wolnego w oparciu o strefy rekreacji i wypoczynku
- Cel strategiczny 5 Podniesienie jakości środowiska naturalnego w oparciu o rozwiązania energooszczędne, poprawę efektywności energetycznej, rozwój OZE oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.

Zmiany, jakie wystąpią w środowisku będą obejmować wszystkie jego komponenty, tj.: warunki gruntowe, wodne, szatę roślinną, powietrze, a także krajobraz.

10.1. Wpływ na klimat i powietrze atmosferyczne

W ujęciu jednostkowym Program przewiduje realizację szeregu inwestycji infrastrukturalnych, w tym m.in. wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych, rozbudowę i modernizację dróg, rewitalizację obszarów i obiektów użyteczności publicznej itp. W trakcie prac budowlanych należy spodziewać się okresowych emisji pyłów i gazów, spowodowanych pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych itp.). Uciążliwości z nimi związane ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Działaniami wy wpływający korzystnie na jakość powietrza są wszelkie działania związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych (drogi), punktowych (zakłady produkcyjne) oraz rozproszonych (źródła komunalne).

Bezpośrednie pozytywne oddziaływanie na jakość powietrza atmosferycznego w obszarze Gminy Lubliniec będą miały wszelkie działania związane z kompleksową termomodernizacją obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz technologicznych Zakładu Gospodarki Komunalnej, Lokalowej i Ciepłownictwa na terenie Lublińca. Ponadto przewiduje się dalszą realizację postanowień programu Gminy Lubliniec związanego z dofinansowaniem termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych. Wszelkie te działania przełożą się bezpośrednio ograniczenie zapotrzebowania na nieodnawialne surowce energetyczne, a tym samym zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń gazowych i pyłowych wprowadzanych do powietrza atmosferycznego.

W ramach Programu założono szereg działań w przebudowy i modernizacji układu drogowego w Lublińcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą zgodnie z Planem rozwoju sieci drogowej na terenie gminy Lubliniec.

Realizacja postanowień Programu może powodować wzmożony ruch spowodowany np. przeniesieniem części ruchu na nowe odcinki dróg. Może to być przyczyną większej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Oprócz zanieczyszczeń z procesu spalania paliw pędnych w silnikach pojazdów będzie występować emisja pyłów i innych związków na skutek ścierania opon i nawierzchni drogowej jak również okładzin hamulcowych, co może powodować lokalne podwyższenie stężeń niektórych substancji w powietrzu w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych. Jednakże w perspektywie długoterminowej działania te powinny wpłynąć na częściową poprawę jakości powietrza. Zwiększy się płynność poruszania się pojazdów po drogach oraz średnia prędkość ruchu.

Ważnym zadaniem inwestycyjnym jest budowa centrum przesiadkowego w Lublińcu jako element projektu pn. Budowa zintegrowanych węzłów Park & Ride i Bike & Ride na terenie

Powiatu Lublinieckiego w miejscowościach Lubliniec, Ciasna, Herby wraz z budową łączących je dróg rowerowych w gminach: Ciasna, Pawonków. Uatrakcyjnienie zwiększenie dostępu do infrastruktury środków komunikacji publicznej spowoduje proporcjonalny spadek wielkości ładunku zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza w dłuższym przedziale czasowym poprzez ograniczenie ruchu komunikacji indywidualnej.

W ramach celu 5.2. Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Lublińca wraz układem sterowania przewiduje się kontynuację rozpoczętych zadań związanych z modernizacją oświetlenia ulicznego. Zadanie obejmuje również budowę autonomicznego oświetlenia ulicznego (OZE). Efektem tych działań będzie zmniejszenie energochłonności oświetlenia ulicznego, w tym także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Wszystkie te działania przełożą się bezpośrednio na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw konwencjonalnych.

10.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Jak wspomniano w analizie istniejącego stanu środowiska przyrodniczego wody podziemne stanowiące główny użytkowy poziom wodonośny występujące na obszarze Gminy Lubliniec związane są z utworami serii węglanowej triasu (GZWP 327) i czwartorzędu (GZWP 328). Zarówno ocena stanu ilościowego i jakościowego JCWPd wypada dobrze. Nie stwierdzono ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla tej jednostki.

Pod względem hydrograficznym Gmina Lubliniec położona jest w całości w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni rzeki Mała Panew i jej dopływów Lublinicy i Leśnicy. Stan JCWP jest dla wszystkich jednostek zły, przy czym nie wykazano zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych dla nich określonych.

Realizacja postanowień Programu powinna przyczynić się do poprawy stanu/potencjału JCWP. W ramach Programu przewidziano działania mające na celu kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Lubliniec. W ramach tego celu zakłada się kontynuację inwestycji związanych z kanalizacją i wodociągiem na terenie Aglomeracji Lubliniec, w tym także sołectwa Kokotka.

Modernizacja oraz budowa nowych odcinków dróg z zachowaniem zasad ochrony środowiska pozwoli na ujęcie ścieków deszczowych z powierzchni utwardzonych i podczyszczenie tych ścieków do wymaganych standardów. Ograniczeniu ulegną zatem wielkości ładunków zanieczyszczeń (ropopochodnych i zawiesin) wprowadzanych w sposób bezpośredni do środowiska.

Wyznaczenie stref ekonomicznych oraz koncentracja działalności produkcyjno-magazynowej i usługowej w obrębie obszarów uzbrojonych w zorganizowane systemy odprowadzania i zagospodarowania wód opadowych, ścieków komunalnych i przemysłowych pozwoli

na wdrożenie skutecznych metod oczyszczania ścieków oraz kontrolę ilości i jakości oczyszczonych ścieków odprowadzanych do środowiska.

W celu dotrzymania wymagań wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej niezbędne jest podjęcie zintegrowanych działań w celu przywrócenia lub utrzymania dobrego stanu/potencjału wód. Wiele działań wyznaczonych w Programie ma charakter neutralny, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Jednakże wdrożenie projektów związanych dalszą rozbudową i modernizacją systemu kanalizacji sanitarnej ograniczy wielkość zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. Ponadto działania związane z przygotowaniem i uzbrojeniem stref przemysłowych, spowodują minimalizację ryzyka przedostania się substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego do wód powierzchniowych i podziemnych, a tym samym przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP i JCWPd.

Działania realizowane w ramach Programu nie będą zlokalizowane w obrębie stref ochronnych ujęć wód oraz nie będą naruszać zakazów i nakazów obowiązujących na obszarze tych stref.

10.3. Krajobraz, powierzchnia ziemi i gleby

W wyniku realizacji inwestycji komunikacyjnej oraz powstania nowej zabudowy nastąpi lokalne przekształcenie powierzchni ziemi oraz zmiana struktury. Wszelkie przekształcenia prowadzące do realizacji nowego zainwestowania wiążą się z trwałym oddziaływaniem na powierzchnię terenu (z wyłączeniem realizacji inwestycji w zakresie infrastruktury podziemnej).

Część działań wyznaczonych w projekcie Programu Rozwoju Gminy Lubliniec ma charakter pozytywny, ale są działania, które mogą oddziaływać negatywnie. Należy mieć na uwadze, że krajobraz jak i powierzchnia ziemi w obrębie zabudowy miejskiej i wiejskiej są elementami antropogeniczne przekształconymi, a więc realizacja działań zapisanych w Programie w głównej mierze dotyczyć będzie terenów już przekształconych (tereny zabudowy mieszkaniowej, obiekty użyteczności publicznej, obiekty sportowe, drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą).

Budowa nowych elementów infrastruktury oddziałuje w sposób znaczący na powierzchnię ziemi, ponieważ następuje zmiana ukształtowania terenu oraz zmniejsza się powierzchnia biologicznie czynna. Zadania inwestycyjne związane z prowadzeniem prac budowlanych oraz ziemnych na obszarach niezabudowanych mogą stanowić źródło potencjalnego oddziaływania na powierzchnię ziemi i krajobraz. Przy czym budowa i modernizacja (przebudowa) dróg, rewitalizacja obszarów zdegradowanych będą prowadzone na terenach zurbanizowanych gdzie pokrywa glebowa jest już przekształcona.

Przy realizacji inwestycji mogących oddziaływać na środowisko ich wpływ określany będzie poprzez procedurę oceny oddziaływania na środowisko.

Na polepszenie krajobrazu antropogenicznego wpłyną wszelkie prace związane z modernizacją

istniejącej infrastruktury (dróg, budynków, infrastruktury turystycznej i sportowo-rekreacyjnej). Założone prace rewitalizacyjne mają na celu poprawę warunków życia ludzi poprzez uzyskanie korzystnego stanu przestrzeni (np. modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej itp.).

Estetyzacja i uporządkowanie przestrzeni miejskiej i wiejskiej nastąpi w wyniku realizacji takich projektów jak: termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z remontem elewacji budynków, realizacja programu unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego, zagospodarowanie terenów przy istniejących zbiornikach wodnych, utworzenie strefy rekreacji i sportu itp.

Wyznaczenie stref przeznaczonych pod skoncentrowaną działalność gospodarczą wraz z uzbrojeniem terenu w niezbędną infrastrukturę powinno mieć pozytywny wpływ na kształtowanie krajobrazu w obrębie gminy Lubliniec. Obszary takie charakteryzują się zgodnością zagospodarowania oraz wyznaczane są poza terenami ściśle zagospodarowanymi. Dzięki takim działaniom zapobiega się niekontrolowanemu rozrostowi zabudowy na obszarach do tego nie przeznaczonych. Całość działań związanych z nowym zagospodarowaniem lub przebudową i modernizacją istniejącej zabudowy będzie realizowana w oparciu o narzędzia planowania przestrzennego (plany zagospodarowania, studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego itp.). Oznacza to przede wszystkim harmonijny rozwój infrastruktury zgodnie z ogólnymi zasadami zagospodarowania przestrzennego i estetyki krajobrazu kulturowego i przyrodniczego.

10.4. Fauna i flora, różnorodność biologiczna i formy ochrony przyrody

Wielokrotnie podkreślaną kwestią poruszaną w Programie Rozwoju Gminy Lubliniec jest pozytywny wpływ dobrego stanu środowiska naturalnego na rozwój społeczno-gospodarczy regionu.

W obrębie ustanowionych form ochrony przyrody obowiązują zakazy i nakazy określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 627).

Miasto Lubliniec wyraziście dzieli się na dwie części, które prezentują sobą zupełnie odmienny charakter: zurbanizowana część północna miasta oraz rozległe tereny leśne południa stanowiące część Lasów Lublinieckich. W strukturze użytkowania zdecydowanie przeważają lasy i grunty leśne, które stanowią aż 71,1% powierzchni miasta, jednakże są to drzewostany produkcyjne na ogół młode (przeciętny wiek to 54 lata) o znacznie uproszczonej strukturze ekologicznej. Powoduje to, że w obrębie Gminy pomimo tak dużej lesistości nie na terenie gminy Lubliniec nie wyznaczono znacznej ilości form ochrony przyrody.

Na terenie miasta i w jego otoczeniu znajdują się węzły i korytarze ekologiczne. Głównym ciągiem ekologicznym biegnącym środkiem miasta jest dolina Lublinicy wraz z Potokiem

Stebłowskim. Kolejnym korytarzem są doliny rzek Leśnicy i Małej Panwi wraz ze stawami Kokotek I i Kokotek II oraz stawem Posmyk.

Zagrożeniem dla funkcjonowania korytarzy ekologicznych są tzw. bariery ekologiczne, czyli struktury antropogeniczne oddzielające i przecinające poszczególne jednostki przestrzenne krajobrazu.

W ramach Programu Rozwoju Gminy Lubliniec wyszczególniono cele o charakterze infrastrukturalnym:

- Cel strategiczny 1 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Lublińca w oparciu o kompleksową poprawę bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy oraz tworzenie stref aktywności gospodarczej, w tym przebudowa i modernizacja układu drogowego w Lublińcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz uzbrojenie i zagospodarowanie terenów inwestycyjnych w gminie Lubliniec.
- Cel strategiczny 2 Budowa przyjaznej przestrzeni miejskiej w oparciu o zasoby komunalne oraz zintegrowaną rewitalizację techniczną, przestrzenną i społeczną, w tym rewitalizacja obszarów zdegradowanych w Lublińcu w wymiarze środowiskowym, technicznym, przestrzennym i społecznym.
- Cel strategiczny 3 Rozwijanie zasobów sektora edukacji i tworzenie korzystnych warunków do wzmacniania kapitału ludzkiego i społecznego, w tym obiektu szkolno-przedszkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 1 oraz budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 3 w Lublińcu.
- Cel strategiczny 4 Wzmocnienie potencjału dla rozwijania ruchu turystycznego i tworzenia przemysłów czasu wolnego w oparciu o strefy rekreacji i wypoczynku, w tym modernizacja obiektów sportowych, tworzenie stref rekreacji i wypoczynku w obrębie obszarów zabudowanych. Ponadto przewidziano także kompleksowe zagospodarowanie terenów przy stawie Posmyk w Kokotku.
- Cel strategiczny 5 Podniesienie jakości środowiska naturalnego w oparciu o rozwiązania energooszczędne, poprawę efektywności energetycznej, rozwój OZE oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, w tym modernizację infrastruktury komunalnej – oczyszczalni ścieków oraz systemu kanalizacji sanitarnej, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz projekt odwodnienia Stebłowa wraz z budową zbiorników retencyjnych.

Wszystkie wymienione projekty będą realizowane poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, a zasięg ich oddziaływania nie będzie obejmował tych obszarów. Jednakże na szczególną uwagę zasługują projekty związane z realizacją inwestycji w sąsiedztwie koryta rzeki Mała Panew, Lublinica i Leśnica. Jednym z celów strategicznych jest kompleksowe zagospodarowanie terenów przy stawie Posmyk w Kokotku. Zbiornik ten wraz ze zbiornikami

Kokotek I i Kokotek II są wymieniane jako istotny element struktury przyrodniczej gminy Lubliniec, stąd realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem tego obszaru powinna zostać poprzedzona wnikliwą analizą możliwego negatywnego oddziaływania na ten obszar. Konieczne może okazać się także zastosowanie metod ograniczania lub kompensacji negatywnych oddziaływań na środowisko tych inwestycji. Jednakże w większości przypadków inwestycje infrastrukturalne w obrębie Programu dotyczą obszarów zabudowanych miast i wsi oraz istniejących szlaków komunikacyjnych, w obrębie których struktura ekosystemowa jest już przekształcona lub obszarów użytków rolnych, stąd oddziaływanie tych projektów na zbiorowiska roślin i zwierząt nie powinno być znaczące. Realizacja tych inwestycji powinna być każdorazowo przedmiotem kwalifikacji i/lub oceny wpływu na świat zwierzęcy i roślinny w zależności od zakresu przedsięwzięcia i jego lokalizacji.

Należy także zaznaczyć, że realizacja niektórych projektów związanych z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, ochroną wód powierzchniowych i podziemnych, ograniczeniem emisji hałasu itp., przyczyni się do poprawy jakości poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wody podziemne i powierzchniowe, gleby itp.), a zatem projekty te wpłyną pozytywnie na zbiorowiska roślinne i zwierzęce oraz spowodują zmniejszenie presji antropogenicznej wywieranej na te elementy.

W ramach Programu nie przewidziano realizacji dużych inwestycji o charakterze liniowym, w związku z czym nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla spójności poszczególnych obszarów. Program przewiduje także projekty, które mogą wykazywać negatywne oddziaływanie na środowisko. Ze względu na stopień szczegółowości Programu Rozwoju Gminy Lubliniec oraz stopień wiedzy na obecnym etapie co do lokalizacji i parametrów poszczególnych przedsięwzięć nie można jednoznacznie przewidzieć skali i zakresu tych oddziaływań. Zgodnie jednak z zasadą prewencji i zasadą przezorności, należy przyjąć, że takie oddziaływanie może wystąpić i na etapie projektowania, realizacji i eksploatacji przedsięwzięć stosować działania i metody ograniczające ryzyko wystąpienia tych uciążliwości lub minimalizujące skutki tych oddziaływań. Szczegółowe wytyczne dla tych działań zawarto w dalszej części opracowania.

10.5. Wpływ na klimat akustyczny

Podczas prac prowadzonych w ramach modernizacji i budowy infrastruktury drogowej, innych obiektów infrastruktury oraz przygotowania terenu i uzbrojenia stref przemysłowych może wystąpić krótkoterminowe zwiększenie się poziom hałasu, a także pojawić się mogą wibracje i drgania. Zmiany te będą miały jednak charakter przejściowy i krótkotrwały.

Realizacja zadań z zakresu budowy nowych i modernizacji istniejących odcinków dróg może powodować lokalne zwiększenie natężenia hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie tych obiektów związane ze zwiększoną przepustowością i większym obciążeniem szlaków komunikacyjnych.

Minimalizacja oddziaływania akustycznego projektowanych odcinków dróg powinna zostać przewidziana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko lub na etapie przeglądu porealizacyjnego. W przypadku stwierdzenia wystąpienia ponadnormatywnego oddziaływania na klimat akustyczny na obszarach podlegających ochronie przed hałasem zostaną zainstalowane urządzenia do tłumienia hałasu (ekrany akustyczne).

Jednocześnie budowa nowych odcinków dróg lokalnych i regionalnych pozwoli na skomunikowanie istniejących i planowanych stref przemysłowych z głównymi szlakami komunikacyjnymi z ominięciem obszarów ścisłego zagospodarowania miast i wsi, a tym samym przyczyni się do zmniejszenia poziomu hałasu na obszarach najbardziej wrażliwych na jego oddziaływanie.

Skoncentrowanie zabudowy przemysłowej w obrębie stref gospodarczych spowoduje lokalny wzrost poziomu hałasu, jednakże w skali całego obszaru pozwoli na zmniejszenie uciążliwości akustycznej na obszarach mieszkaniowych lub innych terenach chronionych.

10.6. Wpływ na zasoby naturalne i zabytki

Działania wyznaczone w projekcie Programu Rozwoju Gminy Lubliniec w większości mają charakter neutralny lub pozytywny, odnoszą się do działań ogólnorozwojowych w sferze społeczno-gospodarczej, a zatem będą miały wpływ na ogólną poprawę stanu i jakości dóbr kultury.

Oczywiste pozytywne oddziaływanie będą miały projekty bezpośrednio ukierunkowane na ochronę i popularyzację dziedzictwa kulturowego gminy Lubliniec, w tym takie projekty jak: Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu.

Utworzenie Centrum Aktywności społeczno-kulturalnej w Kokotku.

Zanieczyszczenia powietrza, których źródłem jest transport drogowy, sektor komunalny i przemysł mają wpływ na stan obiektów budowlanych, również tych o charakterze zabytkowym, co wymusza częstsze zabiegi renowacyjne i konserwatorskie. Wszelkie działania polegające na ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do atmosfery (termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, wykorzystanie OZE, modernizacja infrastruktury drogowej) lub przeniesienie działalności uciążliwej poza obszary ścisłego zagospodarowania miast, pozwolą na ograniczenie niszczenia fasad budynków, w tym także zabytkowych.

10.7. Wpływ na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi

Działania wyznaczone w projekcie Programu mają duże znaczenie dla zdrowia i samopoczucia mieszkańców. Część z nich ma charakter pozytywny, ale są działania, które mogą oddziaływać negatywnie.

Działania wyznaczone w projekcie Programu mają charakter społeczny, pozytywne oddziaływanie realizacji zapisów dokumentu na ludność jest oczywiste i będzie miało wieloaspektowy charakter, zarówno w sferze materialnej, jak i pozamaterialnej.

Jakość życia mieszkańców Gminy Lubliniec to podstawowa wartość, wokół której z konieczności koncentruje działania związane z realizacją Programu Rozwoju Gminy Lubliniec. Dostępność i nowoczesność usług społecznych wpływa na atrakcyjność osiedleńczą obszaru. Dbłość o poziom życia społecznego oznacza tworzenie szans i pól działania dla aktywnych mieszkańców, a także dbłość i troskę o najsłabszych – zagrożonych wykluczeniem. W tej ostatniej dziedzinie ważne jest łączenie sił organizacji społecznych (często nieformalnych) oraz instytucji, a w pierwszej kolejności samorządu lokalnego.

Zintegrowana rewitalizacja Lublińca umożliwi wzmocnienie pozytywnego wizerunku miasta i wpłynie na wzrost atrakcyjności osiedleńczej Lublińca. Dopełnieniem omawianego obszaru planowania jest dbłość o zasoby sektora edukacji.

Odpowiednia baza placówek oświatowych oraz funkcjonująca na wysokim poziomie infrastruktura edukacyjna to niezbędne elementy wpływające na jakość zasobów ludzkich – potencjalnych pracobiorców i ich kapitał społeczny.

Istotne jest więc podjęcie stosownych działań w celu utrzymania wysokiej jakości środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego. Zachowanie bioróżnorodności umożliwi efektywne wykorzystanie potencjału turystycznego Lublińca.

Nowoczesna oferta usług publicznych wpływa zarówno na jakość życia mieszkańców, umożliwia właściwe wykorzystanie potencjału turystycznego i gospodarczego miasta, jak i służy tworzeniu konkurencyjnej oferty w tym zakresie.

Potencjalne oddziaływanie może wystąpić podczas prac związanych z rozbudową lub modernizacją infrastruktury drogowej. Prace te mogą stanowić zagrożenie dla ruchu pieszego i kołowego, w związku z powyższym istotne jest odpowiednio wcześnie poinformowanie lokalnej ludności o prowadzonych pracach budowlanych i ziemnych, które umożliwi przygotowanie się do ewentualnych utrudnień.

W załączonej do opracowania tabeli macierzy przedstawiono wpływ poszczególnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, ludzi i dobra kultury. Przy ocenie starano się brać pod uwagę końcowy efekt realizacji przedsięwzięcia i jego potencjalne oddziaływania na etapie normalnego funkcjonowania jak również na etapie budowy.

Oddziaływanie proponowanych przez ustalenia Programu rodzajów zainwestowania i form zagospodarowania na przestrzeń i obiekty z nią związane podzielić można na: bezpośrednie, pośrednie, wtórne (pochodne, występujące jako skutek w późniejszym okresie) i skumulowane (nakładające się oddziaływanie pochodzące z różnych źródeł).

W przypadku, gdy kryterium oceny będzie stanowił czas, mówić należy o oddziaływaniu

długoterminowym (kilkudziesięcioletnim, np. powyżej 50 lat), średnioterminowym (obliczonym na około 5-10 lat), krótkoterminowym (do 1 roku) i chwilowym (ograniczonym do maksimum 1 doby).

Można przyjąć, że w przypadku realizacji ustaleń Programu wystąpi przede wszystkim oddziaływanie średnioterminowe, związane z fazą budowy urządzeń i obiektów. Ponadto oddziaływanie długoterminowe związane będzie z funkcjonowaniem planowanej zabudowy przemysłowej i związane będzie z emisją zanieczyszczeń do powietrza oraz wprowadzaniem oczyszczonych ścieków socjalno-bytowych i wód opadowych do wód lub ziemi.

Nieodwracalne oddziaływania mogą wystąpić w przypadku zmian ukształtowania powierzchni terenu. Poprzez wprowadzone zasady zrównoważonego rozwoju oraz zwrócenie szczególnej uwagi na zachowanie właściwego stanu poszczególnych komponentów środowiska w obszarze opracowania, w tym na obszary chronione: obszary chronionego krajobrazu, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000 itp., nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań nieodwracalnych związanych z zagrożeniem dla gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną, poprzez ubytek ich siedlisk.

Jako oddziaływanie skumulowane należy wymienić emisję hałasu. Realizacja inwestycji infrastrukturalnych może spowodować miejscowy wzrost poziomu hałasu w środowisku. Jednocześnie uciążliwości związane z emisją hałasu zmniejszą się na obszarach o zwartej zabudowie w centrum miast, co spowodowane będzie przeniesieniem uciążliwej działalności poza obszary zabudowy miejskiej. W związku z tym należy oczekiwać, że realizacja założeń Programu nie spowoduje znaczącego wzrostu obciążenia hałasem terenów podlegających ochronie akustycznej.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Negatywny wpływ na środowisko zadań i działań przewidzianych do realizacji w ramach Programu nie będzie miała istotnego znaczenia i w przypadku większości założeń będzie ograniczała się do etapu realizacji poszczególnych przedsięwzięć (etapu budowy i modernizacji). Zdecydowana większość planowanych inwestycji będzie realizowana na obszarach miejskich i wiejskich, przekształconych przez działalność człowieka.

W celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie szeregu działań łagodzących, opisanych poniżej:

- wszelkie prace mogące mieć znaczący negatywny wpływ na siedliska lub gatunki chronione należy poprzedzić szczegółową inwentaryzacją zasobów przyrodniczych zarówno w odniesieniu do zasobów ożywionych jak i nieożywionych; ponadto prace terenowe w takim wypadku należy prowadzić pod nadzorem upoważnionego przyrodnika i zgodnie z jego zaleceniami,
- rozwój infrastruktury komunikacyjnej i przemysłowej powinien odbywać się w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, z ograniczeniem ingerencji w naturalne ekosystemy do minimum,
- ograniczenie ingerencji w naturalne zbiorowiska występujące w sąsiedztwie cieków i rzek, stanowiących szlaki migracyjne dla zwierząt; oznacza to konieczność pozostawienia ciągłości koryt cieków naturalnych oraz zadrzewień i zakrzewień występujących w dolinach cieków, zakaz zabudowy trwałej w bezpośrednim sąsiedztwie koryt cieków, prowadzenie wszelkich prac budowlanych w sposób nie powodujący niszczenia siedlisk i zbiorowisk roślinnych w dolinach cieków oraz w terminie niepowodującym płoszenia lub niszczenia gniazd i siedlisk gatunków znajdujących się w okresie rozrodczym,
- przed przystąpieniem do realizacji inwestycji należy rozważyć racjonalne warianty alternatywne, w tym przede wszystkim warianty lokalizacyjne pozwalające na zoptymalizowanie korzyści i szkód wywołanych realizacją inwestycji,
- na etapie projektowania należy przeanalizować lokalizację inwestycji na tle cennych przyrodniczo siedlisk i stanowisk oraz przebiegu korytarzy ekologicznych, w tym przede wszystkim koryt cieków naturalnych oraz ich dolin,
- w przypadku wystąpienia możliwości przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu

w środowisku stwierdzonych na etapie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko lub rzeczywistego przekroczenia tych poziomów stwierdzonych na podstawie pomiarów w fazie eksploatacji infrastruktury, należy zastosować środki ograniczające rozprzestrzenianie się hałasu w środowisku – ekrany akustyczne,

- inwestycje liniowe, w tym przede wszystkim nowe odcinki dróg, należy projektować oraz wykonać zgodnie z dobą praktyką w zakresie budowy szlaków komunikacji drogowej; oznacza to przede wszystkim projektowanie przejść dla małych i dużych zwierząt, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej, wyposażenie dróg w kanalizację deszczową z podczyszczaniem ścieków deszczowych przed wprowadzeniem do środowiska itp.

Pomimo dużej powierzchni zalesionej na terenie Gminy Lubliniec, w obrębie obszaru powierzchnia form ochrony przyrody jest niewielka. Lasy na terenie gminy mają charakter typowo produkcyjny z uproszczoną strukturą ekosystemową. Najcenniejsze obszary przyrodnicze na terenie Gminy Lubliniec zlokalizowane są w południowej części Gminy i związane są najczęściej z doliną rzeki Mała Panew oraz zespołem stawów Kokotek, stąd realizacja inwestycji w tych obszarach wymaga szczególnej uwagi. Do działań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze należą:

- Ograniczenie zabudowy obrzeża dolin rzek na obszarach obecnie niezagospodarowanych oraz ingerencji w istniejące uwarunkowania przyrodnicze;
- Ograniczenie zmiany stosunków wodnych w rejonie dolin rzek, rozlewisk i starorzeczy;
- Zaniechanie budowy jazów i zastawek ograniczających lub wręcz uniemożliwiających swobodną wędrówkę ryb; budowa budowli piętrzących i grodzących powinna być zaprojektowana w sposób umożliwiający zachowanie ciągłości ekologicznej cieków wodnych
- Ograniczenie spływu zanieczyszczeń z terenów zabudowanych i z gruntów rolnych do rzek, jezior i zagłębień mokradłowych (systemy podczyszczania wód opadowych itp.),
- Zachowanie pozostałości lasów i zarośli łęgowych, spełniających funkcje ochronne (przeciwpowodziowe) w dolinie,
- Ograniczenie penetracji turystów w obrębie obszarów szczególnie wrażliwych (np. poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego, wyznaczenie ścieżek przyrodniczych, tras rowerowych itp.)

Te działania powinny zostać uwzględnione w Programie oraz na etapie projektowania, wykonania i eksploatacji inwestycji na terenie Gminy Lubliniec. Ponadto wszelkie działania o charakterze infrastrukturalnym powinny spełniać podstawowe wymagania dotyczące BHP i ochrony środowiska, w tym także opisane poniżej.

Tabela 3 Proponowane środki i zalecenia łagodzące niekorzystne oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące i zalecenia
Ludzie i społeczność	<ul style="list-style-type: none"> – oznakowanie obszarów, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac, – stosowanie sprawnego technicznie sprzętu, stałe prowadzenie nadzoru budowlanego oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP, – ograniczenie czasu pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum w celu zmniejszenia emisji spalin oraz hałasu, – stosowanie systemów zabezpieczających rusztowania oraz maszyny i urządzenia podczas remontów i innych prac budowlanych, ograniczające jednocześnie uciążliwości przez niewywoływane, – stosowanie roślinności izolacyjnej (obudowa biologiczna wzdłuż ciągów komunikacyjnych).
Świat zwierzęcy	<ul style="list-style-type: none"> – wykonanie inwentaryzacji budynków przed przystąpieniem do prac budowlanych pod kątem występowania ptaków oraz nietoperzy, – prowadzenie prac poza okresem lęgowym ptaków oraz rozrodu nietoperzy i innych gatunków istotnych pod względem przyrodniczym, których występowanie zidentyfikowano w rejonie planowanych inwestycji, – w przypadku braku możliwości prowadzenia prac w okresie poza lęgowym odpowiednio wcześniejsze zabezpieczenie budynków przed zakładaniem w nich lęgówisk, – prowadzenie prac budowlanych i modernizacyjnych w możliwie najkrótszym czasie.
Świat roślinny	<ul style="list-style-type: none"> – wykonywanie inwentaryzacji florystycznych, dendrologicznych i badań fitosocjologicznych w przypadku realizacji przedsięwzięć w rejonie lub sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo, – zachowanie obszarów biologicznie czynnych o powierzchni proporcjonalnej do powierzchni zagospodarowania, – wprowadzanie nowych obszarów zieleni urządzonej, dostosowanej do warunków siedliskowych oraz współgrającej z otoczeniem, – zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót budowlanych, z poszanowaniem wymagań ochrony środowiska, – prowadzenie ręcznych wykopów w sąsiedztwie systemów korzeniowych w czasie wykonywania prac budowlanych, – zabezpieczenie pni drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego np. włókniwy i obudowy drewniane.
Wody powierzchniowe i podziemne	<ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczenie/uszczelnienie terenów zapleczy budów (magazynowanie substancji, materiałów oraz odpadów w sposób eliminujący kontakt z wodami opadowymi i gruntowymi), – kontrolowanie szczelności zbiorników paliw płynnych pojazdów stosowanych w czasie prac budowlanych w celu niedopuszczenia do miejscowego skażenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi, – zapewnienie dostępu pracownikom przedsiębiorstw budowlanych do przenośnych toalet oraz regularnie opróżnianie toalet z wykorzystaniem samochodów serwisowo-asenizacyjnych wyposażonych w odpowiednie akcesoria, – zachowanie szczególnej ostrożności w czasie prowadzenia prac w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych, – stosowanie w budowanych i modernizowanych budynkach rozwiązań technicznych mających na celu ograniczenie zużycia wody.
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy (zależnie od potrzeb), ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy, uważne ładowanie materiałów

Element środowiska przyrodniczego	Środki łagodzące i zalecenia
	<p>sypkich na samochody, stosowanie osłon na rusztowania, urządzenia, maszyny i pojazdy, ograniczających pylenie oraz inne zanieczyszczenia,</p> <ul style="list-style-type: none"> – propagowanie ruchu rowerowego, pieszego, poprzez budowę nowych lub modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych, – ograniczenie zmniejszania się lub zwiększanie powierzchni terenów zielonych na terenach zurbanizowanych, – budowanie pasów zieleni izolacyjnej, ograniczającej uciążliwość komunikacyjne.
Powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> – przed rozpoczęciem prac ziemnych zebranie warstwy wierzchniej gleby (humus), a po zakończeniu prac – rozplantowanie na powierzchni terenu, przestrzegania prawidłowej gospodarki odpadami.
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> – zintegrowanie nowych przedsięwzięć inwestycyjnych z istniejącą rzeźbą terenu, – utrzymanie arealu zieleni miejskiej i zapobieganie degradacji infrastruktury wypoczynkowo-rekreacyjnej, – konsultacje społeczne przed realizacją przedsięwzięć wielkopowierzchniowych lub zw. z istotną ingerencją w krajobraz.
Klimat	<ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie zieleni na terenach zurbanizowanych i centrum miasta, – stosowanie zabiegów mających na celu zmniejszenie zatorów komunikacyjnych w mieście (odpowiednio zsynchronizowana sygnalizacja świetlna, propagowanie ruchu pieszego, rowerowego oraz komunikacji publicznej).
Zabytki i dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> – planowanie nowych inwestycji w harmonii z istniejącym krajobrazem i historycznym układem przestrzennym, – odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych o wysokich wartościach artystycznych, historycznych i kulturowych na tle istniejącej zabudowy oraz planowanych inwestycji, – prowadzenie prac remontowych obiektów zabytkowych w uzgodnieniu z Konserwatorem Zabytków.

Źródło: opracowanie własne

12. Oddziaływania transgraniczne

Gmina Lubliniec znajduje się w znacznej odległości od granic RP. Najbliższa granica z Republiką Czeską przebiega w odległości ok. 75 km w kierunku północno-wschodnim. Zakres oddziaływania wszystkich działań określonych w Programie Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. nie obejmuje obszarów sąsiednich państw zarówno na etapie budowy obiektów i modernizacji infrastruktury jak i na etapie eksploatacji obiektów. W związku z powyższym można stwierdzić, że oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

13. Analiza rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zaproponowanych w projekcie Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Kwestie rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do analizowanego projektu Programu można generalnie rozpatrywać na trzech poziomach:

- analizy prawidłowości sformułowania celów i ich ewentualnych modyfikacji,
- analizy doboru sposobów i środków osiągnięcia tak określonych celów,
- rodzaju, lokalizacji i skali przedsięwzięć inwestycyjnych, służących osiągnięciu celów projektu Programu.

Ograniczeniem w zaproponowaniu rozwiązań alternatywnych, typowym dla projektu Programu rozwoju jest charakter ogólny wielu zapisów. Obok konkretnych zadań, projekt Programu zawiera także ogólne ustalenia dotyczące określonych sfer funkcjonowania miasta. Program ma charakter deklaracyjny i w pewnej mierze dotyczy także spraw, postrzeganych jako ważne dla rozwoju, ale nie posiadających żadnych przesądzeń co do realności ich realizacji, a tym bardziej szczegółowych rozwiązań czy umiejscowienia w przestrzeni.

Kierunek działań wyznaczony w projekcie Programu rozwoju dąży do osiągnięcia celów spełniających kryteria zrównoważonego rozwoju i jest istotny dla zwiększenia efektywności działań w zakresie poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Niemniej jednak na tym etapie prac wdrożeniowych nie można jeszcze określić z dostatecznym prawdopodobieństwem, czy realizacja których zadań będzie miała najbardziej korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze zwłaszcza w dłuższym horyzoncie czasowym.

Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięć wynikających z zapisów Programu Rozwoju Gminy Lubliniec, mogą to być działania związane z wyborem innej lokalizacji (warianty lokalizacji), innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne), a także wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Należy jednak pamiętać, że nawet wybór wariantu „0”, może wiązać się z pewnymi konsekwencjami, ponieważ brak realizacji inwestycji może powodować negatywny oddźwięk środowiskowy np. brak działań w zakresie usprawnienia systemu gospodarowania odpadami, brak realizacji przedsięwzięć ograniczający emisję do powietrza itp. zaniechanie podejmowania pewnych działań wpłynie niekorzystnie na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Bez potrzebnych działań stan środowiska oraz jakość życia mieszkańców może ulec pogorszeniu.

Dokładne określanie alternatywnych rozwiązań oznaczałoby konieczność opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko na poziomie szczegółowości, który adekwatny jest dla wymaganych przez prawo raportów dla poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Na obecnym etapie programowym, ze względu na ilość zadań inwestycyjnych oraz różny stopień zaawansowania procesu inwestycyjnego dla poszczególnych zadań nie jest możliwe przeprowadzenie rzetelnej oceny wpływu wszystkich poszczególnych działań wymienionych w Programie na środowisko oraz wyodrębnienie oddziaływań nadmiernych i wskazanie wariantów alternatywnych.

W tej sytuacji wybór optymalnej lokalizacji lub warunków realizacji poszczególnych zadań należy przeprowadzić w drodze indywidualnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć.

14. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Procedurę monitorowania ewaluacji Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r. obejmuje następujące procedury:

1. Monitoring bieżący w okresach rocznych. Celem tej procedury jest uzyskanie kompletnej informacji nt. zadań, które zostały przyjęte do realizacji (zarówno na poziomie przygotowania koncepcyjnego i projektowego jak i na poziomie wdrożeniowym).
2. Przeglądy strategiczne – ewaluacja. Rekomenduje się przeprowadzenie dwóch przeglądów strategicznych w okresie obowiązywania strategii – w 2018 i 2021 roku. Wynikiem przeprowadzenia przeglądu będzie szczegółowe sprawozdanie zawierające podsumowanie zestawień wyników uzyskanych w ramach monitoringu (informacje roczne) wraz z oceną poziomu realizacji poszczególnych celów operacyjnych i strategicznych. Raporty z przeglądów strategicznych prezentowane będą Radzie Miasta przez Burmistrza Lublińca wraz z rekomendacjami korekt, aktualizacji, uzupełnienia zawartości programu rozwoju.

Na tej podstawie formułowane będą zalecenia na kolejne lata wdrażania Programu. Ocena dokonywana będzie przez Burmistrza Miasta we współpracy z właściwymi referatami Urzędu Miasta, które przedstawią ją do przyjęcia Radzie Miasta. Zgodnie z art. 10 ust. 1 dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. 01. 197. 30) państwa członkowskie Unii Europejskiej, w tym również Polska zostały zobowiązane do monitorowania znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów i programów. Jak wynika z tego artykułu, celem monitoringu jest między innymi możliwość określenia na wczesnym etapie nieprzewidzianego niepożądanego wpływu oraz podjęcia odpowiedniego działania naprawczego. Zgodnie z art. 10 ust. 2 w celu przestrzegania ust. 1 można wykorzystywać, stosownie do potrzeb, istniejące systemy monitoringu. Stąd monitoring skutków realizacji postanowień Programu Rozwoju gminy Lubliniec w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie i ocenie poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub też w ramach innych monitoringów prowadzonych przez organy administracji publicznej, gminy oraz podmioty gospodarcze, o ile dotyczą one obszaru w obrębie gminy Lubliniec. W ramach monitoringu oddziaływania na środowisko projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju gminy Lubliniec zostaną wykorzystane dane uzyskane ze źródeł wymienionych poniżej.

Tabela 4 Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

Lp.	Komponent środowiska/przedmiot analiz	Metoda/źródło informacji	częstotliwość
1.	Klimat akustyczny	<ul style="list-style-type: none"> – analiza wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (WIOŚ Katowice) – monitoring hałasu prowadzony przez inne organy administracji publicznej, gminę oraz zarządcę dróg (Powiatowy i Wojewódzki Zarząd Dróg oraz GDDKiA) – kontrola skuteczności zastosowanych zabezpieczeń przed hałasem (WIOŚ Katowice) – kontrola wydanych pozwoleń w zakresie emisji hałasu (Starostwo Powiatowe w Lublińcu) 	Monitoring okresowy i interwencyjny, raportowanie raz w roku.
2.	Jakość powietrza	<ul style="list-style-type: none"> – analiza wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (WIOŚ Katowice) – monitoring prowadzony przez inne organy administracji publicznej, gminę oraz podmioty gospodarcze – analiza wyników kontroli podmiotów gospodarczych przeprowadzanych przez WIOŚ Katowice – kontrola domowych palenisk, zwłaszcza w sezonie grzewczym (organy gmin – Straż Miejska) – wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza (roczne sprawozdania dot. korzystania ze środowiska – Urząd Marszałkowski w Katowicach) 	Monitoring stały, raportowanie raz w roku, doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa – kontrole interwencyjne
3.	Stan gleb	<ul style="list-style-type: none"> – analiza wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (WIOŚ Katowice) – badania monitoringowe prowadzone przez inne podmioty (gminę, powiat (okresowe badania jakości gleb) oraz podmioty gospodarcze – kontrola zastosowanego systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków sanitarnych i przemysłowych oraz stanu technicznego instalacji i urządzeń temu służących (kontrole podmiotów gospodarczych przez WIOŚ Katowice) – kontrola skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (roczne sprawozdania dot. gospodarki odpadami – Urząd Marszałkowski w Katowicach) 	Monitoring okresowy, raportowanie raz w roku, doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa – kontrole interwencyjne
4.	Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> – analiza wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (WIOŚ Katowice) – monitoring prowadzony przez inne organy administracji publicznej, gminę oraz podmioty gospodarcze – kontrola zastosowanego systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków sanitarnych – ilość odprowadzanych ścieków oraz ładunek zanieczyszczeń z poszczególnych sektorów gospodarki (roczne sprawozdania dot. korzystania ze środowiska – Urząd Marszałkowski w Katowicach) – kontrola przestrzegania postanowień wydawanych pozwoleń wodnoprawnych (Starostwo Powiatowe w Lublińcu) 	Raz do roku, doraźnie w przypadku zgłoszenia naruszenia prawa – kontrole interwencyjne

Źródło: opracowanie własne

Spis tabel

<i>Tabela 1 Charakterystyka Jednolitych Części wód powierzchniowych na terenie gminy Lubliniec.....</i>	<i>23</i>
<i>Tabela 2 Wyniki pomiarów jakości JCWP na terenie Gminy Lubliniec w 2013r.</i>	<i>28</i>
<i>Tabela 3 Proponowane środki i zalecenia łagodzące oddziaływania na środowisko wynikające z realizacji Programu</i>	<i>72</i>
<i>Tabela 4 Prognoza oddziaływania na środowisko Programu r.</i>	<i>78</i>

Spis rysunków

<i>Rysunek 1 Zasięg JCWPd na terenie Gminy Lubliniec.....</i>	<i>20</i>
<i>Rysunek 2 Udział poszczególnych rodzajów źródeł w całkowitym bilansie emisji na terenie gminy Lubliniec.....</i>	<i>34</i>

Spis załączników

1. *Macierz oddziaływań Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.*

Załącznik nr 1

Załącznik nr 1: Macierz oddziaływań Programu Rozwoju Gminy Lubliniec na lata 2014-2020 z perspektywą do 2022 r.

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludzie	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Wody powierzchniowe i podziemne	Powierzchnia ziemi i gleba	Krajobraz	Klimat, powietrze atmosferyczne	Zabytki i dobra materialne
1.	Cel strategiczny : Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej Lublińca w oparciu o kompleksową poprawę bezpieczeństwa i dostępności komunikacyjnej gminy oraz tworzenie stref aktywności gospodarczej									
1.1	Przebudowa i modernizacja układu drogowego w Lublińcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą zgodnie z <i>Planem rozwoju sieci drogowej na terenie gminy Lubliniec</i>	+	+/-	+/-	+/-	+	+/-	+/-	+/-	+
1.2	Uzbrojenie i zagospodarowanie terenów inwestycyjnych w gminie Lubliniec	+	0/-	0/-	0/-	+/-	0/-	0/+	0	+
2.	Cel strategiczny: Budowa przyjaznej przestrzeni miejskiej w oparciu o zasoby komunalne oraz zintegrowaną rewitalizację techniczną, przestrzenną i społeczną									
2.1	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
2.2	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w Lublińcu w wymiarze środowiskowym, technicznym, przestrzennym i społecznym	+	0/+	0/+	0/+	0	0/+	0/+	0	+
3.	Cel strategiczny: Rozwijanie zasobów sektora edukacji i tworzenie korzystnych warunków do wzmacniania kapitału ludzkiego i społecznego									
3.1	Budowa zespołu szkolno-przedszkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 1 w tym budowa Przedszkola nr 2	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
3.2	Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 3 w Lublińcu	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
4.	Cel strategiczny: Wzmocnienie potencjału dla rozwijania ruchu turystycznego i tworzenia przemysłów czasu wolnego w oparciu o strefy rekreacji i wypoczynku									
4.1	Kompleksowa modernizacja stadionu sportowego w Lublińcu przy ul. 74 G.P.P.	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
4.2	Budowa basenu wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego przy boisku Unii	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
4.3	Remont Amfiteatru wraz z widownią i zapleczem w Parku Miejskim wraz z przyległymi strefami rekreacji i wypoczynku	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
4.4	Kompleksowe zagospodarowanie terenów przy stawie POSMYK w Kokotku	+	+/-	+/-	+/-	0	0	+	0	+
4.5	Utworzenie strefy rekreacji i sportu w dzielnicy Kokotek	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
4.6	Utworzenie strefy rekreacji i wypoczynku w dzielnicy Steblów	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludzie	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Wody powierzchniowe i podziemne	Powierzchnia ziemi i gleba	Krajobraz	Klimat, powietrze atmosferyczne	Zabytki i dobra materialne
4.7	Utworzenie strefy rekreacji i wypoczynku w rejonie ul. płk. W. Wilniewczyca	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+
5.	Cel strategiczny: Podniesienie jakości środowiska naturalnego w oparciu o rozwiązania energooszczędne, poprawę efektywności energetycznej, rozwój OZE oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej									
5.1	Modernizacja i rozbudowa części osadowej oczyszczalni ścieków w Lublińcu	+	0/+	0/+	0/+	+	+	0/+	0	+
5.2	Budowa centrum przesiadkowego w Lublińcu jako element projektu pn. Budowa zintegrowanych węzłów Park & Ride i Bike & Ride na terenie Powiatu Lublinieckiego w miejscowościach Lubliniec, Ciasna, Herby wraz z budową łączących je dróg rowerowych w gminach: Ciasna, Pawonków, Herby, Lubliniec, Koszęcin, Kochanowice	+	0	0	0	0	0	+	+	+
5.3	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych na terenie Lublińca - etap I	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	+	+
5.4	Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Lublińca wraz układem sterowania	+	0	0	0	0	0	+	+	+
5.5	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych na terenie Lublińca - etap II	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	+	+
5.6	Realizacja programu unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Lubliniec	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	0	+
5.7	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Lublińca - etap III	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	+	+
5.8	Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej i technologicznych Zakładu Gospodarki Komunalnej, Lokalowej i Ciepłownictwa	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	+	+
5.9	Programy Gminy Lubliniec związany z dofinansowaniem termomodernizacji i wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	+	0/+	0/+	0/+	0	0	+	+	+
5.10	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Lubliniec	+	0/+	0/+	0/+	+	+	0/+	0	+
5.11	Kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie KOKOTKA	+	0/+	0/+	0/+	+	+	0/+	0	+
5.12	Kompleksowe odwodnienie STEBŁOWA wraz z budową zbiorników retencyjnych	+	0	0	0	0	0	0/+	0	+

Załącznik nr 1

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludzie	Różnorodność biologiczna	Zwierzęta	Rośliny	Wody powierzchniowe i podziemne	Powierzchnia ziemi i gleba	Krajobraz	Klimat, powietrze atmosferyczne	Zabytki i dobra materialne
6.	Cel strategiczny: Tworzenie warunków dla wzrostu jakości życia wszystkich mieszkańców									
6.1	Zwiększenie dostępu do infrastruktury kultury poprzez budowę nowej siedziby Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Lublińcu	+	0	0	0	0	0	0	0	+
6.2	Utworzenie Centrum Aktywności społeczno-kulturalnej w Kokotku	+	0	0	0	0	0	0	0	+

Zastosowano następujące oznaczenia:

(0) - brak zauważalnego oddziaływania w zakresie analizowanego przedsięwzięcia;

(+) - potencjalnie pozytywne oddziaływanie;

(-/+) - realizacja zadania może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływanie;

(-) - potencjalnie negatywne oddziaływanie;

(N) - brak możliwości jednoznacznego określenia spodziewanego oddziaływania.